

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

15-06-2022 09:30 - 11:45

Rådhuset, Lokale 390 (Gæster via Teams)

Information: Deltagere:

Hans van Binsbergen
Helle Bach Lauridsen
Karina Møller (afbud)
Lisbeth Schmidt Andersen (afbud)
Nikolaj Harbjerg
Ole Kiil Jacobsen
Rasmus Ellermann-Aarslev
Stefan Møller Christiansen
Susanne Hammer-Jakobsen
Susanne Holst
Thomas Medom

Temadrøftelse om fornyelse af Børne- og ungepolitikken

Tid: 60 min. Deltagere: Rikke Slot, Louise Dam Overballe og Ulla Parbo Hefsgaard

Pkt. 3: Tid: 15 min. Deltagere: Elin Poulsen og Marina Stannov

Pkt. 6: Tid: 20 min. Deltagere: Mette Søberg og Lone Deleuran

Pkt. 7: Tid: 10 min. Deltagere: Helle Mølgaard og Kasper Henriksen

Pkt. 8: Tid: 10 min. Deltagere: Emil Jespersen

Indhold

Punkt 1: Temadrøftelse om fornyelse af Børne- og ungepolitikken (OKJ).....	1
Punkt 2: Godkendelse af referat.....	1
Punkt 3: Intro til MBU-udvalget om overgang til ungdomsuddannelse (OKJ).....	1
Punkt 4: Forberedelse til udvalgsmøde den 15. juni 2022.....	1
Punkt 5: Eventuelt.....	1

Punkt 1: Temadrøftelse om fornyelse af Børne- og ungepolitikken (OKJ)

Tid: 60 min. Deltagere: Rikke Slot, Louise Dam Overballe og Ulla Parbo Hefsgaard

Gæster:

Jack Hougaard Kristensen, FOA

Jette Bjørn, Aarhus Skolelederforening

Ove Petersen, LUA

Punkt 2: Godkendelse af referat

Punkt 3: Intro til MBU-udvalget om overgang til ungdomsuddannelse (OKJ)

Tid: 15 min. Deltagere: Elin Poulsen og Marina Stannov

Punkt 4: Forberedelse til udvalgsmøde den 15. juni 2022

Punkt 5: Eventuelt

Beslutningsmemo

Emne **Temadrøftelse om fornyelse af børne- og ungepolitikken**

Til Rådmandsmøde 15. juni

8. juni 2022

Side 1 af 3

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Børne- og ungepolitikken er vores fælles fundament. Den sætter ord på vores værdier, på hvad vi ønsker at opnå for og sammen med børnene og de unge, og den er forpligtende for vores arbejde.

Vi udvikler hele tiden vores praksis og kerneopgave f.eks. i vores måde at italesætte de voksnes rolle, vigtigheden af relationskompetencer, børneinddragelse, leg, fællesskaber mv. Den udvikling skal være afspejlet i vores børne- og ungepolitik, og derfor har vi i 2022 sat en proces i gang, der skal lede frem til en fornyet børne- og ungepolitik.

Fornyelsesprocessen løber frem til udgangen af 2022, hvorefter det er ambitionen, at en fornyet politik kan komme i høring i foråret 2023.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

På rådmandsmødet gives en kort status på processen og et indblik i indsigter indtil nu - herunder børnenes perspektiver på det gode børneliv. Herefter lægges op til workshop, hvor der også deltager tre styregruppemedlemmer.

Program:

- Status på processen samt præsentation af indsigter fra børneinddragelse, hjemmeopgaver og strategisk fundament v. projektgruppen
- Workshop opdelt i tre af de seks temaer, som børnene har peget på som de mest centrale for det gode børneliv – der kører to runder á 15-20 minutter.
 - Fællesskaber
 - Lyttende voksne
 - Variation
 - Den røde tråd
 - Digitalt liv
 - En sund balance
- Kort opsamling og tak for i dag

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

I foråret 2022 er der afholdt samtaler med grupper af børn i alderen 5-17 år samt forældre fra et bredt udsnit af Aarhus. Samtalerne har haft fokus på, hvad det gode børneliv er med en særlig opmærksomhed på den tid, hvor børnene og de unge er i vores tilbud.

Børn og Unge

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 29 20 97 04

Direkte e-mail:
uph@aarhus.dk

Sag: EMN-2021-079315
Sagsbehandler:
Ulla Parbo Hefsgaard
Louise Dam Overballe
Rikke Slot

8. juni 2022
Side 2 af 3

Indsigterne fra børnene og forældrene er samlet i "Samtalen om det gode børneliv", som består af seks samtalekort. Samtalekortene er en invitation og et værktøj til at understøtte de vigtige lokale dialoger om vores fælles værdier, børnesyn, og hvordan vi skaber de bedste rammer for børnene og de unge i Aarhus Kommune. Det er således en opfordring til at sætte temaerne på dagsordenen – i dagtilbud, skoler, UngiAarhus og fællesfunktionerne.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

--

5. Videre proces og kommunikation

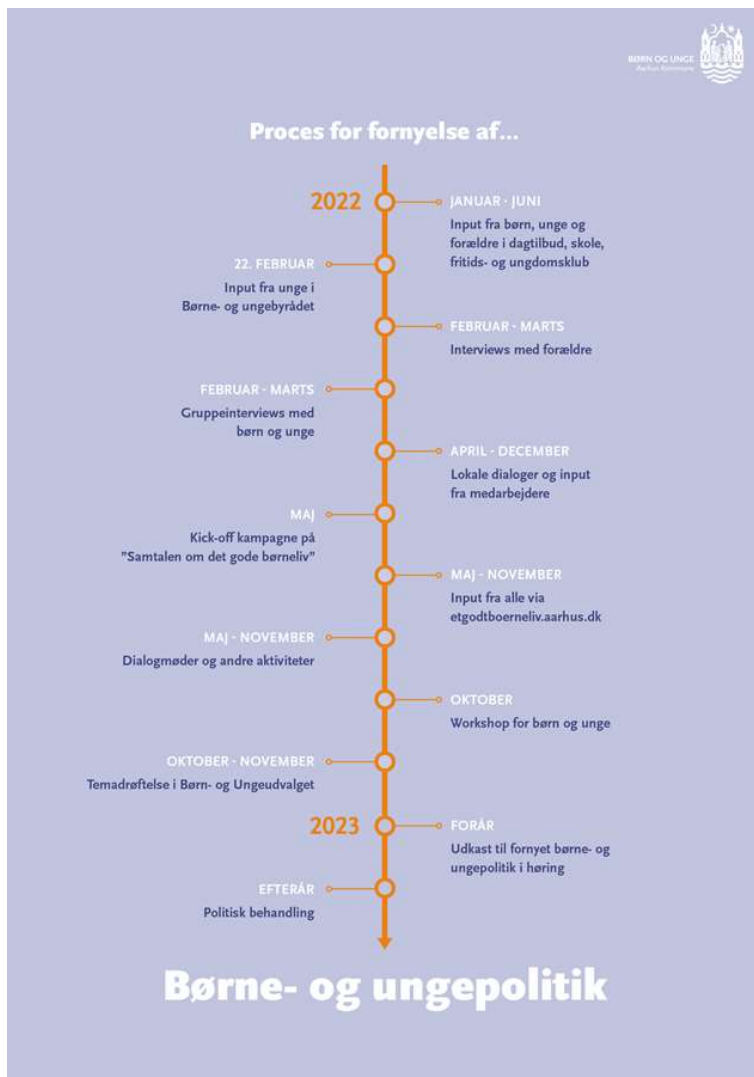
Input fra børnene, de unge og forældrene, vil blive brugt som ramme for samtaler om det gode børneliv blandt medarbejdere og ledere i hele Børn og Unge. Herudover opfordres de øvrige magistratsafdelinger til at bidrage med input, ligesom alle interesserede organisationer, foreninger og borgere kan give deres mening til kende frem til udgangen af 2022.

Der planlægges temadrøftelse i Børne- og Ungeudvalget samt kvalificering i Børne- og Ungebyrådet i oktober/november 2022. Udkastet til fornyet børne- og ungepolitik forventes at blive sendt i høring i løbet af foråret 2023, og til politisk behandling i Byrådet i efteråret 2023.

Se procesplan nedenfor og læs mere på: etgodtboerneliv.aarhus.dk

8. juni 2022
Side 3 af 3

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

08-06-2022 09:45 - 11:30

Microsoft Teams-møde

Information: Deltagere:

Hans van Binsbergen (afbud)
Helle Bach Lauridsen
Karina Møller
Lisbeth Schmidt Andersen
Nikolaj Harbjerg
Ole Kiil Jacobsen
Rasmus Ellermann-Aarslev
Stefan Møller Christiansen (afbud)
Susanne Hammer-Jakobsen
Susanne Holst
Thomas Medom

Pkt. 2: Udgår

Pkt. 3: Tid: 10 min. Deltagere: Rikke Slot og Louise Dam Overballe

Pkt. 6: Tid: 25 min. Deltagere: Helle Mølgaard og Kasper Henriksen

Pkt. 7: Tid: 15 min. Deltagere: May-Britt Kullberg og Erik Ngo Mikkelsen

Pkt. 8: Tid: 10 min. Deltagere: Emil Jespersen

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Punkt 2: Udgår	1
Beslutning for Punkt 2: Udgår	1
Punkt 3: Politiske retninger i budgettet (OKJ)	1
Beslutning for Punkt 3: Politiske retninger i budgettet (OKJ)	1
Punkt 4: Forberedelse til byrådsmøde den 8. juni 2022	1
Beslutning for Punkt 4: Forberedelse til byrådsmøde den 8. juni 2022	1
Punkt 5: Eventuelt	2
Beslutning for Punkt 5: Eventuelt	2

Punkt 1: Godkendelse af referat

Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat

Referatet blev godkendt.

Punkt 2: Udgår

-

Beslutning for Punkt 2: Udgår

Udgik

Punkt 3: Politiske retninger i budgettet (OKJ)

Tid: 10 min. Deltagere: Rikke Slot og Louise Dam Overballe

Beslutning for Punkt 3: Politiske retninger i budgettet (OKJ)

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen har sat forslaget på dagsorden, med henblik på at rådmanden godkender forslagene til politiske retninger i budgettet.

Indstilling om, at rådmanden godkender

1. Forslagene til politiske retninger i budgettet
2. Forslaget til præsentation af de færdigt formulerede politiske retninger udvalget d. 15. juni 2022

Rikke Slot og Louise Dam Overballe deltog.

Beslutninger

- Forslagene blev godkendt
- Til brug for udvalgmødet: Der skal skrives en slide med de 3 retninger og processen. TM holder oplægget.
- Der skrives en sag (til efter sommerferien) med en beskrivelse af hvordan vi følger op ud fra de eksisterende datakilder og indsatser.

(OKJ følger op)

Punkt 4: Forberedelses til byrådsmøde den 8. juni 2022

Beslutning for Punkt 4: Forberedelses til byrådsmøde den 8. juni 2022

Kort drøftet.

Punkt 5: Eventuelt

Beslutning for Punkt 5: Eventuelt

NH orienterede om Stensagerskolen.

NH orienterede om Nye.

Beslutningsmemo

Emne **Introduktion overgang til uddannelse på møde i Børn og Unge-udvalget d. 10. august 2022**
 Til Rådmandsmødet 15. juni 2022

10. juni 2022
 Side 1 af 1

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Ole Kiil Jacobsen har sat forslaget på dagsordenen, med henblik på drøftelse og godkendelse af det materiale, der skal fremsendes til Børn og Unge-udvalgsmødet som introduktion til Børn og Unges arbejde og samarbejder om *Overgang til uddannelse*. Introduktionen var sat på i udvalget den 18. maj 2022 men blev på anmodning fra sekretariatet flyttet til 10. august 2022. Det er aftalt med sekretariatet, at orientering om 10. klasse også er et punkt på udvalgsmødet. Materiale og oplæg omtaler derfor 10. klasse helt kort.

Som led i det nye Børn og Unge-udvalgs introduktionsprogram introduceres udvalget udvalgte emner/områder. Dette skal give medlemmerne overblik over et emne eller område og bidrage til at klæde dem på til at behandle kommende budgettemaer, byrådsindstillingerne og de øvrige sager, der knytter sig til emnet. Det skriftlige materiale til Børn og Unge-udvalget suppleres med et mundtligt diasoplæg.

Der lægges op til følgende indhold i det korte mundtlige oplæg på mødet:

- De uddannelsespolitiske målsætninger
- Hvad betinger de unges valg - og hvad betyder det for hvordan vi skal arbejde
- Eksempler på aktuelle sager og temaer:
 - En mere motiverende udskoling
 - Formativ feedback
 - Flere unge vælger en erhvervsuddannelse
 - 10. Kl.

Det tilstræbes at der også deltager en praktiker. Dette vil afhænge af den tid der afsættes til punktet.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles:

- At rådmanden godkender udkast til skriftligt oplæg, mundtligt oplæg og forklæde til udvalget

3. Videre proces og kommunikation

Efter godkendelse fremsender sekretariatet det samlede materiale til udvalget.

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
 Aarhus Kommune

Fritid, Uddannelse og Forebyggelse

Grøndalsvej 2
 8260 Viby J

Telefon: 41 85 90 56
 Direkte telefon: 41 87 27 64

Direkte e-mail:
 wida@aarhus.dk

Sag: 22/036822-1
 Sagsbehandler:
 Daniel Wilson
 Marina Stannov
 Jesper Callesen
 Anne Gaarde Fisker
 Christina Højlund

BØRN OG UNGE
Aarhus Kommune

Unges overgang til uddannelse

Indhold

1

Læsevejledning	3
-----------------------	----------

2

Målsætninger og status på unges overgang til ungdomsuddannelse og andre tilbud efter folkeskolen	4
2.1. 90/10 pct. målsætningen	4
2.2. 25/30 pct. målsætningen for erhvervsuddannelser	6

3

Indsatser i folkeskolen med henblik på at styrke unges forudsætninger for overgang til ungdomsuddannelse	8
3.1. Indledning	8
3.2. Unges skolevalg i udskolingen	8
3.3. Samarbejde om unges overgang til ungdomsuddannelse	9
3.4. Lyst til at lære og forudsætninger for videre uddannelse - status	10
3.4.1. Lyst til at lære	10
3.4.2. Uddannelsesparathed	12
3.4.3. En vej ind i fællesskabet	13
3.4.5. Styrket samarbejde om UPV	13
3.4.6. Faglige krav i UPV	13
3.4.7. Elever i specialundervisning og UPV	15
3.5. Almene tilbud og indsatser i udskolingen	15
3.5.1. Distriktsskoler	15
3.5.2. Ungdomsskolen	16
3.5.3. Kvalitet i udskolingens læringsmiljøer	17
3.6. Tilbud og indsatser for unge der er udfordrede i overgangen til uddannelse	21
3.6.1. Tilbud på distriktsskolen	21
3.6.2. Alternativer til distriktsskolen	21
3.6.3. Det kommunale 10. klassestilbud	22
3.7. Uddannelsesvejledning	24

4

Tilbud og indsatser efter folkeskolen, der understøtter at unge påbegynder og fastholdes i uddannelse eller beskæftigelse	26
4.1. Den koordinerede ungeindsats	26

1

Læsevejledning

Dette materiale beskriver unges overgang til ungdomsuddannelse i Aarhus kommune. Med afsæt i målene for unges overgang til ungdomsuddannelse og præsenteres et overblik over, hvordan unge i Aarhus kommer videre i uddannelse i forhold til målene. Derefter beskrives tilbud og tiltag i Aarhus Kommune, der understøtter de unges forudsætninger for overgang til ungdomsuddannelse.

Fokus i oplægget er på at beskrive særlige forhold omkring de unges overgang til ungdomsuddannelse – dels alment og dels i forhold til unge, der er udfordrede i overgangen til uddannelse. Baggrunden for dette er, at skoleområdet, fritidsområdet og specialområdet er generelt beskrevet i tre tidligere oplæg til udvalget, samt at kvalitetsopfølgningen for 2022 på 6-18 års området aktuelt er under udarbejdelse.

Materialet er opbygget således:

- Målsætninger og status på unges overgang til ungdomsuddannelse efter grundskolen
- Indsatser i folkeskolen med henblik på at styrke unges forudsætninger for overgang til ungdomsuddannelse
- Indsatser efter folkeskolen, der understøtter at unge påbegynder og fastholdes i ungdomsuddannelse eller beskæftigelse

2

Målsætninger og status på unges overgang til ungdomsuddannelse og andre tilbud efter folkeskolen

2.1. 90/10 PCT. MÅLSÆTNINGEN

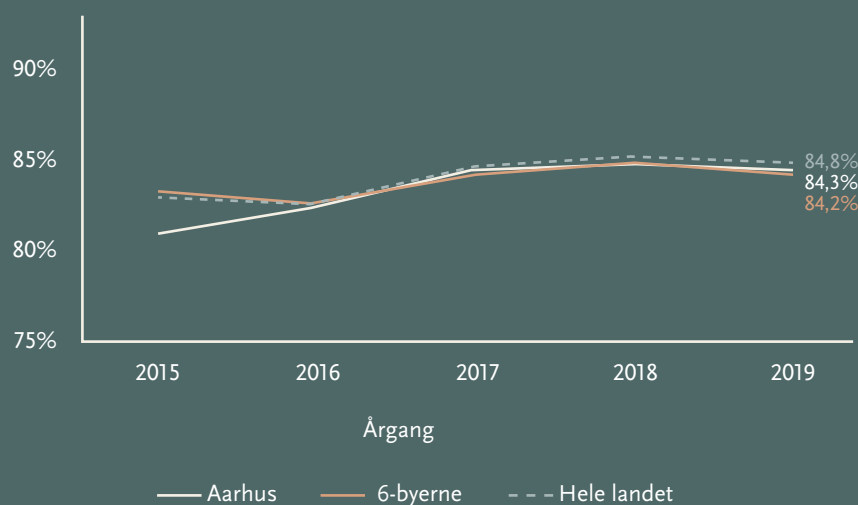
Der har i de seneste år været et styrket nationalt fokus på, at de unge kommer godt videre i voksenlivet, herunder at flere unge får en ungdomsuddannelse. Dette er baggrunden for en national målsætning fra 2017 om

- At 85 pct. af en årgang skal have gennemført mindst en ungdomsuddannelse 8 år efter 9. klasse i 2025 stigende til 90 pct. i 2030
- At andelen af unge op til 25 år, der ikke er i gang med uddannelse eller arbejde skal halveres inden 2030

Byrådet behandlede målsætningen i 2019. I forbindelse med behandlingen vedtog byrådet en fælles ungehandlingsplan mellem MSB og MBU som ramme for samarbejde om unges uddannelsesparathed i udskoling og unges fastholdelse i uddannelse efter grundskolen. De konkrete indsatser i ungehandlingsplanen beskrives under de relevante afsnit.

Figur 1 viser udvikling og status på den første del af målsætningen om overgang til ungdomsuddannelse for unge i hhv. Aarhus, 6-byerne (København, Aarhus, Odense, Aalborg, Randers og Esbjerg) og på landsplan.

Fig. 1 Andel unge, der forventes at gennemføre en ungdomsuddannelse 8 år efter 9. klasse

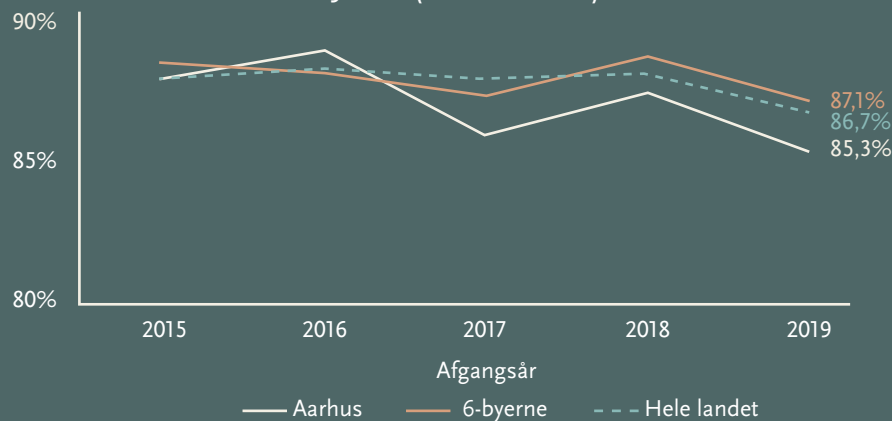

Uddannelsesstatistik.dk, Styrelsen for It og læring.
 Profilmodel 2019 (opdateres igen efterår 2022)

Figur 1 viser, at der fra 2015-2018 er sket en stigning i andelen af unge, der forventes at gennemføre en ungdomsuddannelse inden 8 år efter afsluttet grundskole og, at udviklingen herefter er stagneret.

Målsætningen opgøres ud fra Undervisningsministeriets 'profilmodel', og er således udtryk for en forventet udvikling. Den faktiske udvikling i unge i ungdomsuddannelse 15 måneder efter afsluttet 9. klasse i grundskolen, fremgår af figur 2 nedenfor. Her ses tilsvarende en stagnerende udvikling.

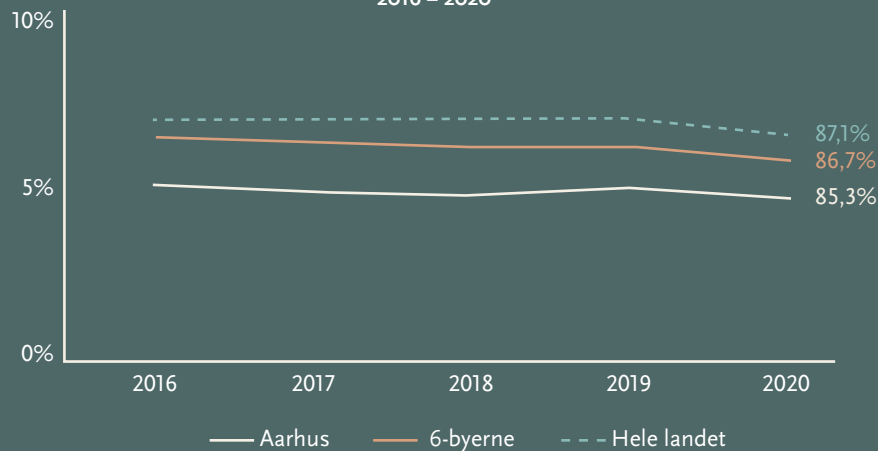
Fig. 2 Andel unge i gang med en ungdomsuddannelse 15 mdr. efter afsluttet 9. klasse (kommunale skoler)

Uddannelsesstatistik.dk. Styrelsen for IT og Læring.

Status på den anden del af målsætningen om halvering af andel unge 15-25 år uden tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse inden 2030 fremgår af figur 3 nedenfor. Denne særligt udsatte gruppe udgør i Aarhus 4,7 pct. mens gruppen i 6-byerne udgør 5,8 pct. og på landsplan 6,6 pct.

Fig. 3 Andel unge uden tilknytning til uddannelse og arbejdsmarked 2016 - 2020

Unge fra 15-24 år. Uddannelsesstatistik.dk, Styrelsen for IT og Læring

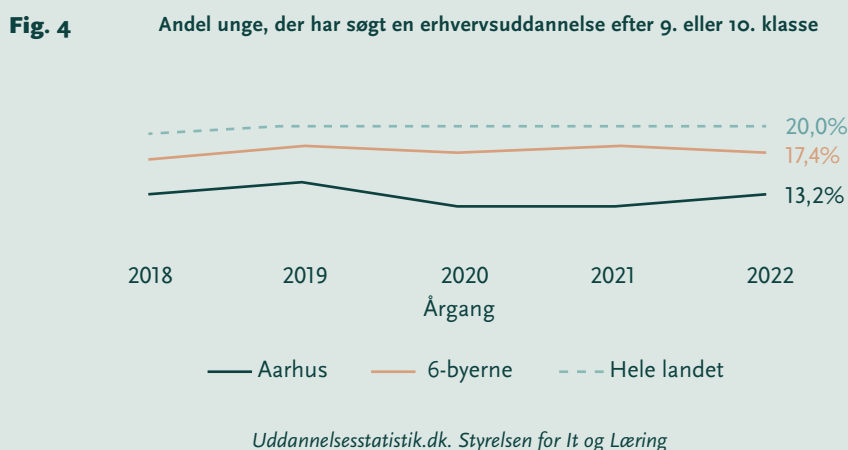
Aarhus' position som uddannelsesby betyder, at der er en stor tilflytning fra unge voksne. Dette påvirker en lang række forhold, herunder fordeling på uddannelser, selvforsørgelse, arbejdsløshed mv.

2.2.**25/30 PCT. MÅLSÆTNINGEN FOR ERHVERVSUDDANNELSER**

Søgningen til erhvervsuddannelserne har over en årrække været faldende. Samtidig er der stigende mangel på faglært arbejdskraft til private virksomheder og offentlig velfærd. På denne baggrund vedtog folketinget i 2015, i forbindelse med en reform af erhvervsuddannelserne, en målsætning om at mindst 25 pct. på landsplan skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse i 2020 stigende til minimum 30 pct. i 2025.

I 2020 vedtog byrådet et lokalt måltal for Aarhus Kommune for unges valg af erhvervsuddannelse efter grundskolen. Det lokale måltal er fastsat ud fra et ønske om et ambitiøst mål, der samtidig afspejler, at Aarhus er en uddannelsesby med mange videregående uddannelser. På denne baggrund blev der fastsat et lokalt måltal på 15 pct. i 2020 stigende 18,8 pct. i 2025 og 22,5 pct. i 2030.

Figur 4 viser udviklingen for unge i hhv. Aarhus, 6-byerne under et *)

Figur 4 viser, at det lokale måltal ikke er nået. Byrådet har med budget 2021 vedtaget en indsats, der skal bidrage til et paradigmeskifte på området. Dette beskrives i afsnit 3.5.3.3.

*) Tabel 1 på næste side viser, at den stagnerende søgning er udtryk for en generel tendens både i de større byer og på landsplan

Tabel 1

Andel unge der har søgt en erhvervsuddannelse efter 9. eller 10. klasse					
	2018	2019	2020	2021	2022
Esbjerg	22,3%	20,0%	23,3%	23,7%	23,9%
København	12,6%	12,8%	11,1%	12,2%	11,4%
Odense	16,3%	17,4%	16,9%	15,9%	15,1%
Randers	17,8%	22,1%	20,2%	21,8%	21,1%
Aalborg	18,2%	21,3%	19,3%	20,8%	19,6%
Aarhus	13,0%	14,3%	12,1%	12,1%	13,2%

Uddannelsesstatistik.dk. Styrelsen for It og Læring

Mens figur 4 viser søgningen til erhvervsuddannelserne viser figur 5a og 5b nedenfor, hvordan de unge samlet set fordeler sig på erhvervsuddannelser (EUD og EUX) og gymnasiale uddannelser (STX, HHX, HTS, HF mv.) 15 måneder efter afsluttet 9. klasse i Aarhus, 6-byerne (København, Aarhus, Odense, Aalborg, Randers og Esbjerg) og på landsplan.

Fig. 5a

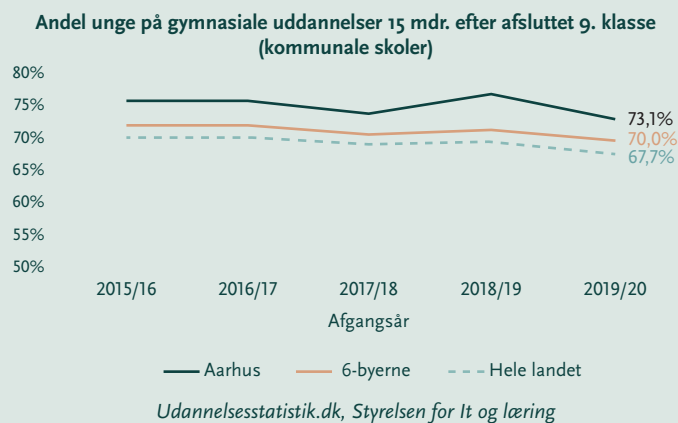
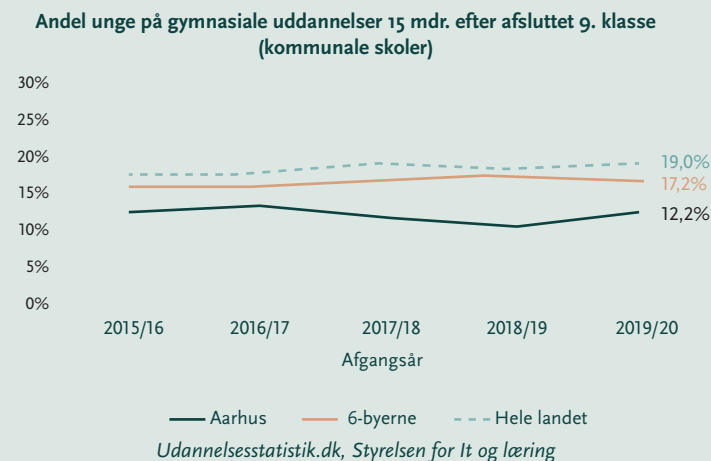

Fig. 5b

3

Indsatser i folkeskolen med henblik på at styrke unges forudsætninger for overgang til ungdomsuddannelse

3.1. INDLEDNING

Skolens undervisning skal give børn og unge lyst til at lære og give forudsætninger for videre uddannelse og beskæftigelse.

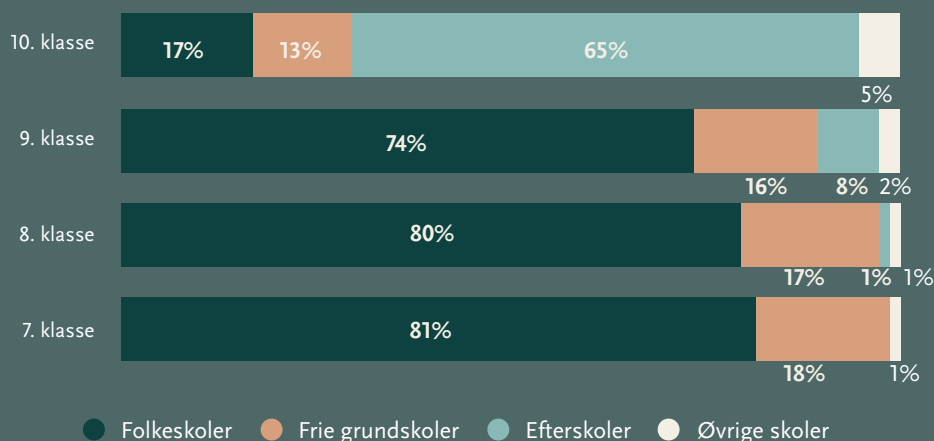
Afsnit 2 beskrev primært status og udvikling for alle unge i Aarhus. Afsnit 3 har fokus på Børn og Unge og Unges tilbud og indsatser til unge i folkeskolerne i Aarhus Kommune:

- Afsnit 3.2. beskriver unges skolevalg i udskolingen
- Afsnit 3.3 præsenterer forskellige tværgående samarbejder om unges overgang til ungdomsuddannelse
- Afsnit 3.4 beskriver status på elevernes læring og trivsel og deres forudsætninger for videre uddannelse
- Afsnit 3.5 og 3.6 beskriver de tilbud og indsatser i Børn og Unge, der sigter på at styrke de unges læring og trivsel i udskolingen samt deres forudsætninger for uddannelse - dels via almene tilbud og indsatser (afsnit 3.5) og dels via tilbud og indsatser målrettet unge, der er udfordret i overgangen til uddannelse (afsnit 3.6)

3.2. UNGES SKOLEVALG I UDSKOLINGEN

Figur 6 viser, at Aarhus er karakteriseret ved, at en del unge i udskolingen vælger et alternativ til folkeskolen i form af privatskole eller efterskole.

Fig. 6 Andel elever med bopæl i Aarhus Kommune fordelt på skoletyper (2020/2021)

Uddannelsesstatistik.dk. Styrelsen for IT og Læring

En indsats i Børn og Unge fra 2020-2021, *Flere i folkeskolen i Aarhus*, har haft til formål at adressere, hvad der virker i forhold til at få flere familier til at vælge den lokale folkeskole. Vidnen fra forskning og skoler, andre kommuner mv. har dannet grundlag for en række anbefalinger og praktisk inspiration til arbejdet. Det er bl.a. besluttet, at den enkelte skole og skolebestyrelse hvert år skal drøfte, hvad man vil gøre for at tiltrække og fastholde distriktets elever.

I forhold til udskolingen er der særligt fokus på fastholdelse. Bl.a. peges der på, at skolens elever skal 'on boardes' ved skift til næste klassetrin i skoleforløbet, særligt i overgangen til udskolingen. Mange skoler oplever særligt et frafald af elever fra 7.-8. kl. og 8.-9. kl. Skolen skal derfor løbende formidle til elever og forældre, hvad skolen står for, og have en særlig opmærksomhed på faglig udvikling og trivsel i udskolingen, samt tænke i 'sceneskift' over tiden for skolens rammer.

3.3.

SAMARBEJDE OM UNGES OVERGANG TIL UNGDOMSUDDANNELSE

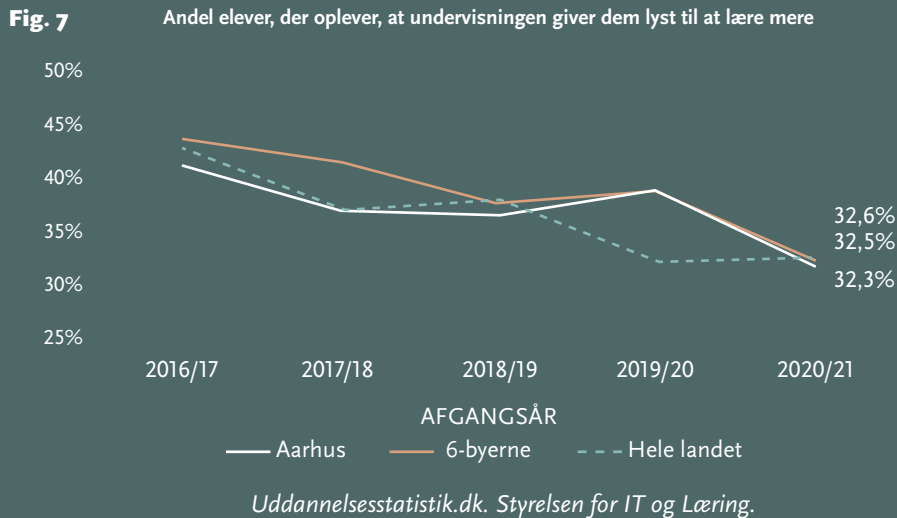
Der er i Aarhus etableret et bredt samarbejde på flere niveauer om unges overgang til ungdomsuddannelse.

- På *praksisniveauet* samarbejdes der på tværs af folkeskolerne via det byrådsbesluttede Udskolingsnetværk. Motiverende udskoling og bredere valg af ungdomsuddannelse er et løbende tema på møderne, der tilrettelægges i samarbejde med erhvervsuddannelser, gymnasier, MSB (Unge, Job og Uddannelse) m.fl.
- På det *strategiske niveau* samarbejdes der via Uddannelsesrådet på tværs af folkeskoler, UngiAarhus, UU og ungdomsuddannelserne om at skabe sammenhæng og gode overgange mellem folkeskole og ungdomsuddannelse. Eksempler er samarbejde om koordinerede undervisningsforløb ift. de unges digitale kompetencer, samarbejde om sprog og læsning med fokus på bl.a. at styrke ordblinde unges overgang til uddannelse, og samarbejde om, hvordan unges lyst at vælge et frivilligt, sprogligt valgfag (tysk, fransk, spansk) udover det obligatoriske valgfag på 7.-8.klassetrin kan styrkes
- Aarhus Kommunes intensiverede og koordinerede indsats for at få flere unge til at vælge en *erhvervsuddannelse* ledes af en styregruppe med repræsentanter fra erhvervsuddannelser, arbejdsmarkedets parter, borgmester (formand), rådmænd mv. Arbejdet har fokus på at styrke samarbejde mellem folkeskoler, erhvervsuddannelser og virksomheder om praksisnær undervisning. Dette beskrives i afsnit 3.5.3.3. Herudover omfatter indsatsen udvikling af mere attraktive studiemiljøer på erhvervsuddannelserne, samt synliggørelse og interessevaretagelse i forhold til uddannelserne

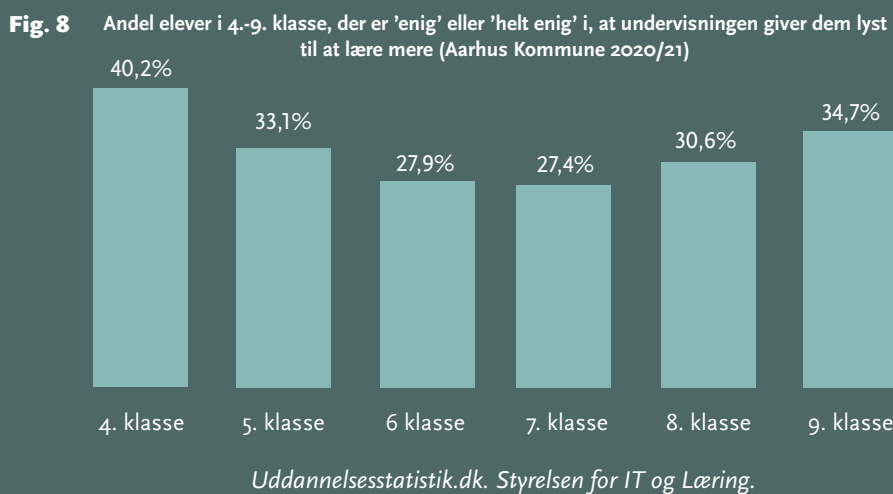
3.4.**LYST TIL AT LÆRE OG FORUDSÆTNINGER FOR VIDERE UDDANNELSE - STATUS****3.4.1. LYST TIL AT LÆRE**

Skolens undervisning skal give børn og unge lyst til at lære. Den nationale trivselsmåling viser - både nationalt og i Aarhus - en tendens til, at andelen af elever i grundskolen, der er helt enige eller enige i, at undervisningen giver lyst til at lære mere, har været faldende over de seneste 5 år. Figur 7 nedenfor viser udviklingen i Aarhus, 6-byerne og på landsplan.

Samtidig ses en tendens til, at færre elever i udskolingen end i indskolingen er enige i, at undervisningen giver lyst til at lære mere. Figur 8 viser udviklingen i Aarhus.

På 4. klassetrin er 40,2 pct. af eleverne enige i, at undervisningen giver lyst til at lære mere. I overgangen til udskolingen falder denne andel til omkring 27 pct. og stiger herefter til 34,7 pct i 9. klasse. Den samme tendens genfindes på landsplan.

Udviklingen afspejler at der, særligt i udskolingen, er behov for bedre balance mellem boglig og praksisnær undervisning. Dette understøttes af nyere forskning om, hvad god undervisning er set fra elevernes perspektiv, jf. tekstboksen nedenfor. Afsnit 3.5 og 3.6 beskriver en række indsatser, der har til formål at adressere dette.

God undervisning – børnene og de unges stemme

Nyere forskning har sat fokus på, hvad eleverne oplever som god undervisning. Eleverne holder af at lære og mærke, at de rykker sig fagligt. Især fire forhold er vigtige for, om de motiveres til at deltage i undervisningen.

- *Passende udfordringer.* Når undervisningen tilbyder faglige udfordringer, der matcher den enkelte elevs niveau, motiveres og engageres eleverne. Når eleverne oplever undervisningen som alt for let eller alt for svær, er der risiko for, at de 'stempler ud' af undervisningen, enten fordi de keder sig, eller fordi de giver op
- *Støtte til læreprocessen.* Når undervisningen indeholder tydelig rammesætning, gode instruktioner, hjælp og feedback, øger det elevernes mulighed for deltagelse og læring, fordi de forstår, hvad de skal, og har oplevelsen af at kunne komme i gang
- *Variation.* Når der er variation i arbejdsformer, opleves det positivt af eleverne. Ensformig undervis-

ning kan betyde, at eleverne mister motivationen – fx at de keder sig, når lærerne "bare står og snakker". Ifølge eleverne kan variation timerne imellem også skabe en oplevelse af, at skoledagen samlet set er afvekslende

- *En aktiv rolle.* Når elevernes rolle i undervisningen er kendetegnet ved at være aktiv og i gang, oplever de, at undervisningen er spændende, griber dem og nemmere at forstå. De accepterer grundlæggende, at læreren har styringen, men efterlyser mulighed for indflydelse, fx at kunne vælge mellem forskellige arbejdsformer, og i det hele taget at kunne indtage en aktiv rolle, hvor deres bidrag bliver grebet

Forskningen viser også, at eleverne kan opleve overgangen til udskolingen som meget brat, og at den undervisning som de efterspørger, i udskolingen presses af et ensidigt fokus på 'boglige aktiviteter' med risiko for, at eleverne bliver trætte af at gå i skole, og at nogle elever falder fra.

God undervisning set med elevernes øjne | EVA

Undervisningspraksis i udskolingen | EVA

3.4.2. UDDANNELSESPARATHED (UPV)

Skolens undervisning skal give børn og unge forudsætninger for videre uddannelse og beskæftigelse. Det er en forudsætning for at påbegynde ungdomsuddannelse, at man vurderes uddannelsesparat. Uddannelsesparathedsvurderingen foretages fra 8. klasse, se også tekstboksen nedenfor.

Uddannelsesparathedsvurdering

Elever i 8. og 9. klasse uddannelsesparathedsvurderes 1. december - 10. januar og igen inden 1. juni. UU-vejlederen laver vurderingen i samarbejde med skolen, og eleven vurderes på standpunktskarakterer og personlige, sociale og praksisfaglige forudsætninger fra elevplanen.

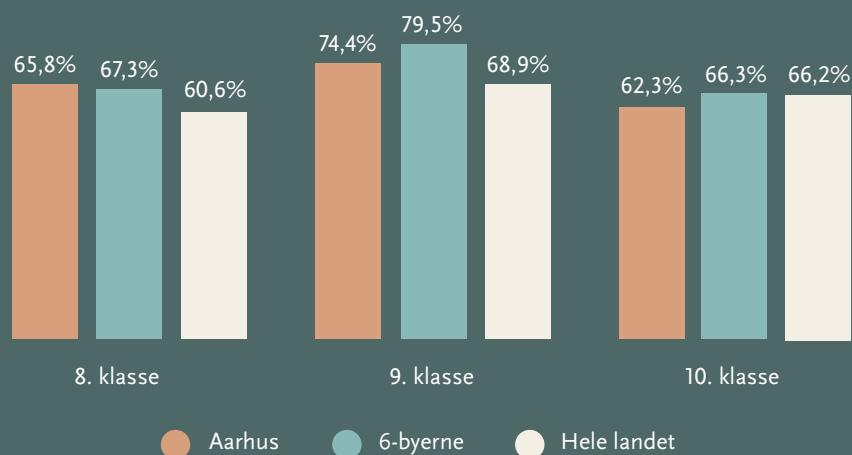
Hvis en elev vurderes ikke-uddannelsesparat, laver UU og skolen en målrettet vejlednings- og skoleindsats, der skal hjælpe eleven til uddannelsesparathed ved afslutningen af 9. klasse, jf. Lov om folkeskolen og vejledningsloven. Den individuelle vejledning tilrettelægges, så den passer den enkelte elev og inddrager elevens forældre.

Figur 9 viser, at 60,6 pct. af de unge på landsplan vurderes uddannelsesparate i 8. klasse stigende til 68,9 pct. i 9. klasse. Aarhus ligger lidt højere med 68,5 pct. i 8. klasse og 74,4 pct. i 9. klasse.

Tallene for 10. klasse udtrykker hvor mange af de unge, som efter grundskolen fortsætter i 10. klasse, der vurderes uddannelsesparate i 10. klasse. Her ligger Aarhus med 62,3 pct. lidt under landsplan, hvor andelen er 66,2 pct.

Over de seneste år er de kommunale 10. klasse-tilbud blevet stadig mere udfordrede pædagogisk ift. at tilbyde eleverne et attraktivt læringsmiljø. Byrådet besluttede med budgetforliget i 2020, at der arbejdes med en ny struktur og nyt indhold i 10. klasse, se afsnit 3.6.

Fig. 9 Andel unge, der er vurderet uddannelsesparat 2020/21 (første vurdering, alle skoletyper)

En række indsatser, både i Børn og Unge og i samarbejde med Sociale Forhold og Beskæftigelse, skal understøtte at flere unge bliver uddannelsesparate. Disse indsatser beskrives i de følgende afsnit.

3.4.3. EN VEJ IND I FÆLLESSKABET

Som en del af Ungehandlingsplanen har det tværmagistratslige innovationsprojekt *En vej ind i fællesskabet* (EVIIF) arbejdet med at styrke unges uddannelsesparathed og herved understøtte EVIIFs formål om

- at udvikle og afprøve indsatser, der bidrager til, at flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse eller kommer i beskæftigelse efter grundskolen
- at forbedre det tværgående samarbejde mellem MBU og MSB om denne fælles opgave

EVIIF har haft fokus på lokal innovation, hvor fagpersoner tættest på de unge har været drivkraften i både innovation af konkrete indsatser og afprøvning. Udvikling og afprøvning af indsatserne er sket *i dybden*. Intentionen har været at gøre noget nyt og få det afprøvet lokalt. Det har været en præmis for aktiviteterne, at de er bæredygtige ved projektperiodens udløb og derved kan udbredes i bredden. EVIIF og et udvalg af projektets indsatser er ved at blive evalueret. Der er fokus på, hvordan specifikke indsatser opleves værdifulde og meningsskabende for de involverede unge med henblik på at dokumentere resultater og virkninger. Derudover er der i evalueringen fokus på det tværprofessionelle samarbejde. Slutrapporten præsenteres i juni 2022. Med afsæt i slutrapporten udarbejdes en sprednings- og forankringsstrategi.

3.4.5. STYRKET SAMARBEJDE OM UPV

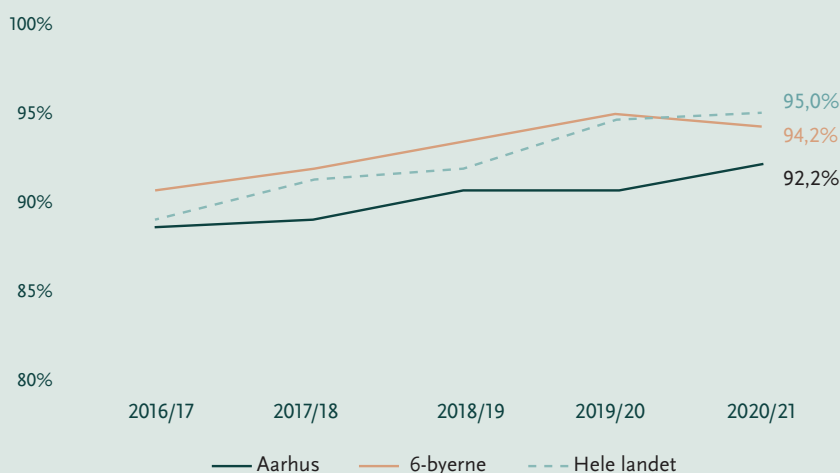
Der er gennemført et udviklingsarbejde mellem Børn og Unge og Sociale Forhold og Beskæftigelse (MBU) om at styrke samarbejdet og systematikken i UPV-processen. Målet var at gøre uddannelsesparathedsvurderingens indhold og formål mere tydeligt for unge, forældre og professionelle. Der er udviklet en række konkrete redskaber, som er sat i drift på alle folkeskoler fra indeværende skoleår. Som led heri er der udarbejdet en samarbejdsaftale mellem MBU og MSB om UPV – arbejdet. Der pågår aktuelt nationale overvejelser om at ændre uddannelsesparathedsvurderingen.

3.4.6. FAGLIGE KRAV I UPV

Som led i uddannelsesparathedsvurderingen vurderes det, om den unge opfylder de faglige krav der er for at påbegynde den ønskede uddannelse.

Figur 10 viser udviklingen i andelen af folkeskoleelever, der består Folkeskolens Afgangsprøve i Aarhus, 6-byerne og på landsplan. Andelen er stigende i Aarhus såvel som på landsplan.

Fig. 10 Andel elever, der har bestået de bundne prøver i 9. klasse (folkeskoler, alle klassetyper)

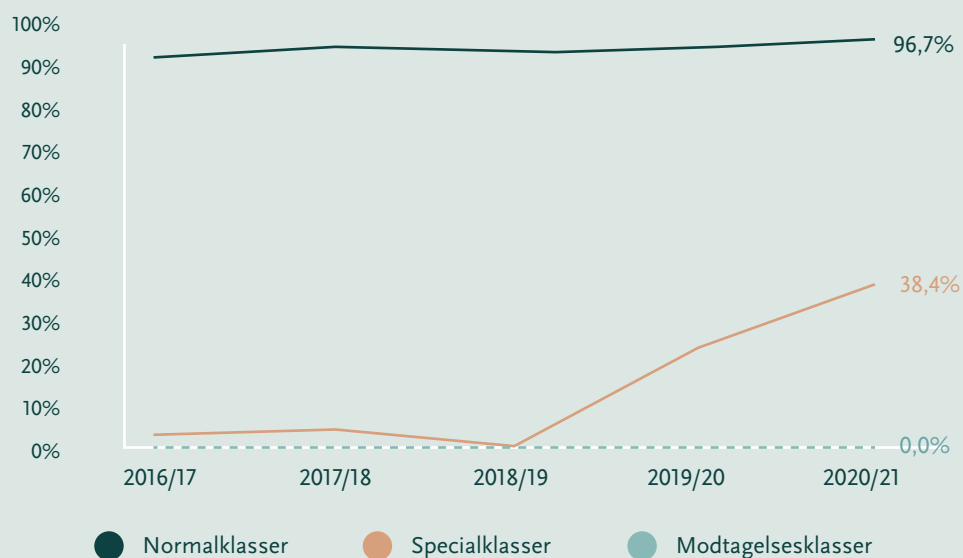

Figur 11 viser udviklingen for de aarhusianske folkeskoleelever fordelt på normalklasser, specialklasser og modtageklasser.

Stigningen i antallet af elever i specialklasser, der består afgangsprøven, har baggrund i et særligt fokus på prøver for elever i specialundervisning jf. afsnit 3.4.7.

Tallene for modtagelsesklasser afspejler, at sent ankomne unge har relativt kort tid i folkeskolen til at tilegne sig det danske sprog samt faglige- og sociale færdigheder. Fokus i undervisningen er derfor på en fokuseret indsats, der giver forudsætninger for at komme videre i uddannelse eller beskæftigelse. Den fokuserede indsats er beskrevet i afsnit 3.6. De unge består i begrænset omfang en eller nogle få af folkeskolens afgangsprøver. Efter modtageklassen kommer de unge ud i tilbud under Sociale Forhold og Beskæftigelse, der skal hjælpe dem videre i uddannelse eller beskæftigelse, herunder FGU (se afsnit 4.1).

Fig. 11 Andel elever, der har bestået de bundne prøver i 9. klasse i Aarhus Kommune (folkeskoler)

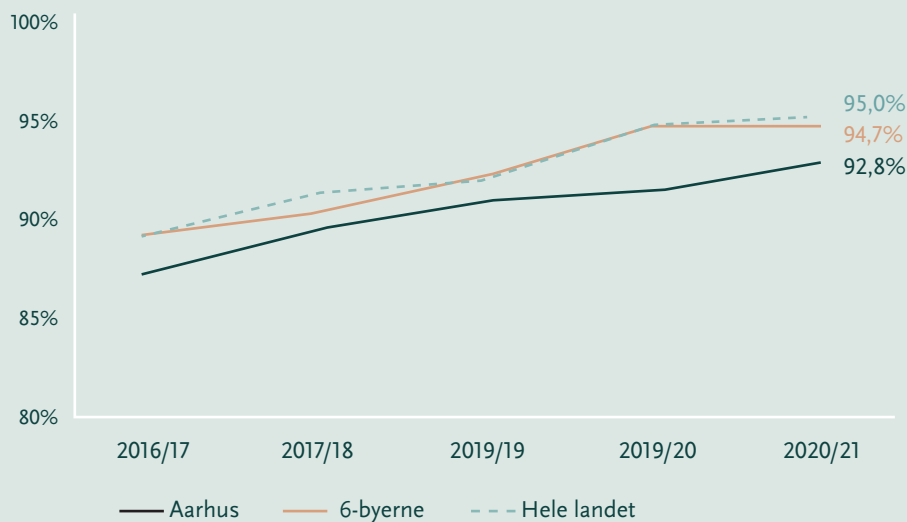

Uddannelsesstatistik.dk. Styrelsen for IT og Læring

Figur 12 viser andelen af elever i folkeskolens 9. klasse, der har bestået dansk og matematik. Dette er udgangspunktet for de faglige kriterier for optagelse på en erhvervsuddannelse. Andelen er stigende både i Aarhus, i 6-byerne og på landsplan.

Fig. 12 Andel elever, der har bestået dansk og matematik i 9. klasse (folkeskoler, alle klassetyper)

Uddannelsesstatistik.dk. Styrelsen for IT og Læring

3.4.7. ELEVER I SPECIALUNDERVISNING OG UPV

Der er en særlig udfordring omkring uddannelsesparathed for elever i specialundervisning. 'Alle elever til folkeskolens prøver' er en indsats i kommunens specialpædagogiske undervisningstilbud. Fokus er på at understøtte optimale læringsmiljøer, hvor elevernes potentiale udfoldes bedst muligt. Dette skal sikre, at flere elever går op til minimum en af de afsluttende bundne prøver og, at flere elever består dansk og matematik. På denne baggrund har lærere og pædagoger på mellemtrinnet og i udskolingen fået et kompetenceudviklingsforløb. Opsamlende kan det konkluderes, at skolerne trods mangeartede opgaver og udfordringer i dagligdagen er nået i mål med effektmålet som helhed.

3.5.

ALMENE TILBUD OG INDSATSER I UDSKOLINGEN

De foregående afsnit har beskrevet målsætninger for unges overgang til ungdomsuddannelse samt status på de unges lyst til at lære og deres forudsætninger for videre uddannelse. Nedenfor beskrives organisering i udskolingen samt en række indsatser, der har til formål at adressere et behov for en bedre balance mellem boglig og praksisnær undervisning og et mere mangfoldigt valg af ungdomsuddannelse.

3.5.1 DISTRIKTSSKOLER

Alle aarhusianske folkeskoler har et alment udskolingstilbud bortset fra Elev Skole (0. -5. klassetrin). Nogle skoler har valgt en struktur med indskoling, mellemtrin og udskoling, mens andre har valgt en todelt opbygning. Skolernes mulighed for at tilbyde varieret undervisning understøttes af tilbud i den åbne skole, jf. tekstboksen nedenfor.

Ud og Lær i Aarhus (ULF)

Den Åbne Skole skal bidrage til en mere varieret skoledag og styrke elevernes kendskab til det omkringliggende samfund. Aarhus Kommune har bevilget midler til, at *ULF i Aarhus* kan betale forløb for skoler, der ønsker at gøre brug af nogle af de mange undervisningsforløb, som byens eksterne læringsmiljøer tilbyder på byens museer og teatre samt inden for idræt og natur. ULF samler også en række gratis forløb fra offentlige

og private virksomheder og en række tilbud fra ungdomsuddannelserne, dels gratis forløb v/ gymnasierne og dels forløb v/ erhvervsuddannelserne, typisk mod betaling.

Forløbene er systematiseret ift. klassetrin, fag, tværgående emner, Job og uddannelse mv.

www.ulfi aarhus.dk.

3.5.2. UNGDOMSSKOLEN

Ungdomsskolen er et betalingsfrit tilbud, der tilbyder en bred vifte af fritidsundervisningshold og alternative læringsmiljøer. Ungdomsskolen udbyder fx valgfag i sprog og madlavning, valgfag på gymnasier og "masterclasses" for fagligt dygtige elever, dronehold, musikstarter-camps på tværs af byen og håndholdte indsatser for dem, der har brug for noget individuelt.

Fælles for aktiviteterne i ungdomsskolen er, at der er fokus på at tilbyde alternative læringsmiljøer, hvilket kan gøres i samarbejde med eksterne parter som ungdomsuddannelserne, frivillige og byens kulturinstitutioner. Ungdomsskolen har således en bred og nuanceret vifte af tilbud og muligheder til de unge i Aarhus.

I alt 6.925 unge benyttede sig af ungdomsskolen i 2020-21 fordelt på 252 forskellige typer af hold/forløb.

Tilbud i ungdomsskolen i forhold til skolens fag og prøver

By-dækkende valgfag i folkeskolen. Ungdomsskolen udbyder i et samarbejde med folkeskolerne i Aarhus de praktisk/musiske valgfag, der er obligatoriske i 7. og 8. kl. Her vælger eleverne i 7. klasse et to-årigt valgfag i enten håndværk og design, billedkunst, madkundskab eller musik. Desuden udbyder ungdomsskolen almindelige valgfag målrettet elever i folkeskolens 9. klasse. De bydækkende valgfag udbydes i samarbejde med kulturinstitutioner, erhvervsuddannelser, gymnasier, fritidsorganisationer og andre.

Prøvebooster i ungdomsskolen udbydes bydækkende. Der er udbydes en række prøvebooster forløb til unge, både i relation til et fagligt boost fx målrettet Retsstævning og læsestrategier og Matematik og færdighedsregning. Disse udbydes som korte komprimerede forløb i de unges fritid. Derudover udbydes også boosts målrettet unge, der oplever stress i eksamenssituationer. Her undervises i yoga og afspændingsteknikker og der gives redskaber til at få ro på tankerne.

Undervisning i folkeskolens fag i fritiden udbydes også i regi af ungdomsskolen. Her har unge mulighed for at dygtiggøre sig i de naturfaglige fag, sprogfag, dansk og dansk som andetsprog (DSA). Ungdomsskoleholdene er både målrettet de unge, der ønsker masterclass og de unge med behov for at få ekstra undervisning i konkrete fag.

3.5.3. KVALITET I UDSKOLINGENS LÆRINGSMILJØER

Børn og Unge arbejder på forskellige måder med kvalitet i udskolingens læringsmiljøer.

3.5.3.1. KVALITETSOPFØLGNINGEN

En god og stimulerende undervisning i skolen er kendetegnet ved, at de unge får passende udfordringer, fagligt, socialt og personligt ved at møde en varieret undervisning, hvor de selv kan være aktive.

Børn og Unges kvalitetsopfølgning sætter bl.a. fokus på temaet læringsmiljøer, og i kvalitetsopfølgningen 2020 har næsten halvdelen af skolerne har på forskellige måder valgt at sætte fokus på dette tema. Tekstboksen viser eksempler på, hvordan der arbejdes med opfølgningen på skoler.

Lokal opfølgning på kvalitet i læringsmiljøer

Fokus på styrket elevinddragelse på Skjoldhøjskolen. På baggrund af trivselsmålingen vil skolen sætte fokus på en stærkere demokratisering af skolens læringsmiljøer. Lederteamet har sammen med personalegruppen formuleret et kodeks for elevsamtaler med fokus på læringsmiljøer. Der er fastlagt tid til, at lærerne gennemfører elevsamtalerne samt til 3 faste månedlige møder i årgangsteamet. Som næste skridt vil skolens ledelse have fokus på udvikling og fremdrift i arbejdet med elevsamtaler. Ledelsen vil besøge og deltage i årgangsteam møder på ugentlig basis. Årgangsteamkonferencer skal give tegn på, hvor langt årgangsteamene er nået med elevsamtalerne. Samtidig skal fast opfølgning på ledermøder sikre, at der arbejdes i samme retning og, at ledelsen ved, hvad der rører sig i de forskellige teams.

Fokus på elevernes lyst til at lære mere på Frederiksberg Skole.

Skolens ledelsesteam vil fokusere på læringsmiljøer med fokus på at løfte elevernes motivation og lyst til læring. For at tilvejebringe et større vidensgrundlag vil skolen gennemføre elevinterviews. Dette skal give indblik i, hvad der påvirker elevernes lyst til læring. En spørgeguide til interviews med elever fra indskoling, mellemtrin og udskoling har givet et første datagrundlag. På baggrund heraf arbejdes der videre med fokus på udvalgte klasser og årgange, hvor skoleledelsen deltager i dialog med eleverne.

3.5.3.2. KARAKTERFRI HVERDAG OG FORMATIV FEEDBACK

Fra 2019-2021 afprøvede en række skoler, hvordan nedtoning af karakterer, kombineret med et større fokus på formativ feedback i udskolingen, kan mindske et negativt pres på eleverne og øge motivationen for læring. Resultaterne viser, at balance mellem karakterer og formativ feedback styrker fokus på læring frem for præstation og forbedrer læringsmiljøet. På opfordring fra Børne- og ungebyrådet har byrådet i efteråret 2021 besluttet, at viden og erfaringer fra afprøvningen af karakterfri hverdag og formativ feedback skal udbredes til skolerne i Aarhus Kommune. Udbredelse bliver koordineret med indholdet i den kommende lovgivning om fremtidig evaluering i folkeskolen.

Eleverne på de skoler, der afprøvede karakterfrihed og satte større fokus på formativ feedback, blev interviewet og observeret i en undersøgelse af virkningen. En elev udtaler i den forbindelse følgende, se tekstboks:

” Elevudtalelse fra medvirkende skole:

”fordelen ved karakterfri hverdag er, at det ikke hele tiden er sådan noget karakter-noget, når nu vi får mere feedback. Det er ikke så meget et ræs om, hvem der får den bedste karakter.”

3.5.3.3. EN MERE VARIERET UDSKOLING OG ET BREDERE VALG AF UNGDOMSUDDANNELSE

Forlagt undervisning i skolens fag via fx virksomhedsbesøg og erhvervspraktik giver eleverne mulighed for at undersøge, erfare og opleve den omverden, som de er en del af. Det kan styrke den faglige læring ved, at autentiske problemstillinger og brug af skolens fag i virkeligheden skaber flere deltagelsesmuligheder for alle elever. Det kan også åbne for elevernes lyst til at udforske uddannelser og arbejdsliv, og gøre den enkelte klogere på egne styrker, interesser og drømme.

I. ERHVERVSPRAKTIK

Som et led i Ungehandlingsplanen besluttede byrådet, at alle elever i Aarhus Kommunes ældste folkeskoleklasser skal tilbydes erhvervspraktik fra 2021/22.

De foreløbige erfaringer fra skoleåret viser, at både elever, skoler og virksomheder overvejende har positive erfaringer, men også at der er udviklingsmuligheder.

Eleverne giver udtryk for, at praktik er lærerigt. De oplever at få et godt indblik i, hvad man laver på praktikstedet, og hvordan det er at arbejde der. For nogle unge har det givet mod på - og tilbud om - fritidsjobs. Virksomheder og skoler er også glade for praktikken. Samtidig opleves et behov for understøttelse til at tilrettelægge et godt praktikforløb og udnytte det pædagogiske potentiale.

Tekstboksen nedenfor illustrerer hvordan skolerne har grebet opgaven med erhvervspraktik an, ud fra hvad man lokalt tænker giver bedst mening i det lokalområde man er en del af.

Erfaringer fra erhvervspraktikken

Frederiksbjerg skole har introduceret erhvervspraktikken for elever i 7. kl. og for forældre på første forældremøde i 8. kl., hvor skolen har opfordret til at byde ind med praktikpladser – gerne til andre elever. Klasselærerne har været tovholdere for en praktikbank i egen klasse og koordineret på tværs, herunder byttet og tilbudt praktikpladser, så alle elever kom afsted. Eleverne har fået tid til at skrive ansøgninger og være opsøgende på praktikmuligheder, og der har været fokus på erhvervspraktikken som et læringsrum og en mulighed for at få kendskab til arbejdslivet.

Lystrup og Elsted skole har et mangfoldigt erhvervsliv i lokalområdet og har i samarbejde med Erhverv Lystrup og Officelab arrangeret en videns- og vækst dag i september, hvor elever i 8. klasse og deres lærere med bus har besøgt lokale virksomheder og hørt om, hvad de laver og hvem der er ansat. Dette har fungeret som opstart på elevernes arbejde med at finde praktikplads. Mødet med virksomhederne har givet ideer til mulige praktiksteder og gjort det nemmere for eleverne at ”turde” tage kontakt.

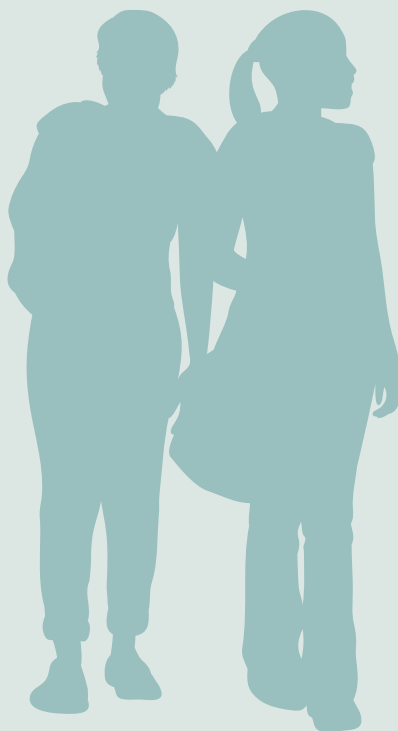
2. FLERE UNGE I ERHVERVSUDDANNELSE

Med erhvervspakken i budget 2021 byrådet igangsætter et paradigmeskifte i arbejdet med, at flere unge vælger en erhvervsuddannelse.

Praksisnær undervisning. Som en del af indsatsen samarbejder erhvervsuddannelserne og Aarhus Kommune om at udvikle praksisnære undervisningsforløb i skolens fag. Forløbene skal styrke faglig læring gennem autentiske problemstillinger og brug af skolens fag i virkeligheden. Forløbene giver samtidig indsigt i erhvervsuddannelserne og deres læringsmiljøer, så de i højere grad end i dag opleves som en fortsættelse af folkeskolen.

Samarbejde med erhvervslivet. En anden del af indsatsen sigter på at styrke erhvervslivets rolle i at give børn og unge bredere indsigt i arbejdsliv, uddannelses- og karrieremuligheder. Som led heri er der i november 2021 ansat en erhvervsplaymaker, der har til opgave at udvikle, understøtte og styrke samarbejdet mellem folkeskoler og erhvervslivet. Der er bl.a. fokus på at opbygge et netværk af virksomheder og offentlige arbejdspladser, der ønsker at samarbejde med skolerne omkring erhvervspraktik mv., og på gøre det nemt for virksomheder og skoler at samarbejde om aktiviteter, der giver mulighed for at 'mærke' uddannelser, fag og brancher med særlig fokus på de faglærte uddannelser mv.

Det er en del af folkeskolens dannelsesopgave, at alle børn og unge rustes til et mangfoldigt arbejdsliv. De unge lægger sig tidligt fast på uddannelsesvalget. Derfor skal opgaven med at åbne for udforskning af uddannelser og arbejdsliv tænkes som en naturlig og integreret del af skolens hverdag fra skolestart. Alle elever i 0.-9. kl. skal have mulighed for at undersøge, erfare og opleve den omverden, de er en del af. Derfor er erhvervsplaymakeren optaget af at tilrettelægge tilbud og aktiviteter, som er rettet mod både indskoling, mellemtrin og udskoling.

Skole-virksomhedssamarbejde

Erhvervsplaymakeren har på nuværende tidspunkt indgået en række aftaler med større og mindre virksomheder omkring erhvervspraktik fx Bytømreren, Ahoot Media, Jorton, Anlægsgartnerne H.Hoffmann, EL:CON, Per Aarsleff, Triscan, JYSK, Multi Køl og Energi, BUUS anlægsgartnere, boligforeningerne i Aarhus og en række. For at gøre det nemt for virksomhederne at tilbyde erhvervspraktik er der udviklet materiale, som kan give inspiration til, hvordan et godt praktikforløb kan tilrettelægges.

Erhvervsplaymakeren tilbyder ligeledes at udvikle praktikforløb i samarbejde med virksomhederne. Et eksempel på dette er et samarbejde, hvor erhvervsplaymakeren sammen med 3 medarbejdere fra de almenboligorganisationer i Aarhus og kreds-konsulenten fra Danmarks Almene Boligforeninger skal udvikle praktikkoncepter, som gør det nemt for boligforeningerne at modtage elever i praktik. Konceptet vil fx kunne bestå af en tjekliste, et dagskema og 1-2 generelle opgaver, som eleverne kan lave uanset hvilken boligforening de kommer i praktik hos.

Flere af ovenstående virksomheder er ligeledes interesseret i at indgå samarbejde med skolerne omkring andre aktiviteter fx virksomhedsbesøg, ambassadørkorps og undervisningsforløb. I denne sammenhæng er der fokus på, at aktiviteter bliver udviklet og tilrettelagt, så det opleves nemt og relevant for både skoler og virksomheder. Derfor lægges der op til samskabelsesprocesser, hvor udviklingen sker i samarbejde mellem en given virksomhed, en skole og erhvervsplaymaker, så der sikres at aktiviteten er relevant for skolen, at virksomheden klædes på til at indgå i samarbejdet mv. Herefter afprøves aktiviteten, forud for den gøres tilgængelig for øvrige skoler. Et eksempel på en muligt kommende aktivitet er i samarbejde med virksomheden EL:CON. Virksomheden har bygget et nyt bæredygtigt domicil og gerne vil samarbejde om bæredygtighed, byggeri og el-faget. Her vil eleverne både få indsigt i bæredygtighed, men også i hvordan

faglærte uddannelser, kan bidrage konkret til den bæredygtige udvikling.

Erhvervsplaymakerfunktionen har ligeledes fokus på de offentlige arbejdspladser og i samarbejde med Sundhed og Omsorg og Social Børn og Unge er der udviklet koncepter for erhvervspraktik på plejehjem og i dagtilbud. Efter sommerferien bliver dette koncept udrullet på tværs af hele kommunen, så plejehjem og dagtilbud nemt kan tage imod elever i erhvervspraktik. Konceptet har fokus på, at praktikken skal give eleverne både teoretisk og praktisk indsigt i de fagligheder der i hhv. plejehjem og dagtilbud (SOSU, fysioterapeut, ergoterapeut, ernæringsassistent, pædagogisk assistent og pædagog).

Herudover arbejdes der for at skabe samarbejde mellem skoler og offentlige arbejdspladser fx gennem et samarbejde med DokkX (Aarhus Kommunes center for velfærdsteknologi). Der samarbejdes ligeledes med Børn og Unge og SOSU Østjylland om at lave et forløb, hvor elever i 6. og/eller 7. klasse i samarbejde med elever fra den pædagogiske assistent uddannelse udvikler en aktivitet og afprøver aktiviteten med børn i et dagtilbud. Her er der igen fokus på at give eleverne både teoretisk og praktisk indsigt i pædagogisk arbejde.

Alle tilbud og aktiviteter samles på hjemmesiden www.udsynmodarbejdsliv.dk. Her kan både elever, forældre, skoler og virksomheder finde information og inspiration til erhvervspraktik. På hjemmesiden kommer en erhvervspraktikbank, hvor elever kan søge og finde erhvervspraktikpladser fx baseret på et interesseområde. Denne er under opbygning, men vil være klar med 100+ praktikpladser til skoleåret start i august 22 og vil løbende blive udbygget. Hjemmesiden kommer ligeledes til at rumme tilbud og aktiviteter om samarbejde med virksomheder, hvor skolerne nemt kan tilmelde sig (horisonten for dette vil være i løbet af skoleåret 22/23).

3.6.**TILBUD OG INDSATSER FOR UNGE DER ER UDFORDREDE I OVERGANGEN TIL UDDANNELSE****3.6.1. TILBUD PÅ DISTRIKTSSKOLEN**

Folkeskoleloven rummer mulighed for at tilrettelægge individuelle undervisningsforløb, hvor den unge fastholder sin tilknytning til distriktsskolen. Det kan være et individuelt tilrettelagt forløb på 8.-9. klassetrin, der kombinerer klassens undervisning med praktik (§ 9,4) eller et særligt tilrettelagt forløb for at afklare elevernes uddannelsesvalg (§ 33, 4-7). Forløbet skal aftales i et samarbejde mellem elev, forældre og skolens leder.

3.6.2. ALTERNATIVER TIL DISTRIKTSSKOLEN

Folkeskole- og ungdomsskolelovgivningen giver også mulighed for at tilbyde alternativer til distriktsskolen. Oversigten nedenfor oplister en række, mindre skoletilbud i Børn og Unge.

Fokusskolen på Vestergårdsskolen er et tilbud under folkeskoleloven for udsatte elever på 8. og 9. klassetrin. Undervisning i fagene kombineres med fysiske aktiviteter og løbende arbejdspraktik i erhvervslivet. Dette støtter de unge i faglig, social og personlig udvikling og i afklaring omkring uddannelse og arbejdsliv.

Netværksskolen er et skoletilbud under ungdomsskolelovgivningen for 14-18-årige, som har mistet motivation for at gå i skole. De unge går typisk to år på skolen, hvor undervisning i en begrænset fagrække, og tilpasset den enkelte unges forudsætninger og behov, hjælper til at genvinde motivation til læring og skabe et billede af den unges uddannelsesmæssige fremtid.

Der er etableret en række mindre skoletilbud under UngiAarhus for udsatte og sårbare elever i 7.-9. klasse med behov for et alternativ til den traditionelle skolegang.

- *Klubskolen* er et skoletilbud til elever, der har brug for et arenaskifte. Her kan de genfinde læringsgnisten og lysten til at gå i skole. Tilbuddet arbejder med special- og socialpædagogisk undervisning, der styrker elevens personlige, sociale og faglige forudsætninger for at genvinde troen på egne evner og lysten til lære igen. Formålet er at hjælpe eleven videre til næste skoletilbud. Indskrivning sker i samarbejde med distriktsskolen og PPR
- *Praksisskolen* er et alternativt skoletilbud for elever, der profiterer af en mere praksisorienteret tilgang til læring. Der arbejdes med konkrete og skabende projekter, hvor de unge fx igennem byggeprojekter, motorlære, makerspace, mad og sundhed, stifter bekendtskab og afprøver andre fagområder end dem, de møder i grundskolen. Eleverne går i praksisskolen en-to dage om ugen
- *Mellemrummet* er et tilbud "mellem" ét og noget andet – en form for personligt og fagligt pusterum til i fællesskab med fagpersoner at kunne kigge ind i fremtiden og blive i stand til at træffe gode og sommetider nødvendige valg. Mellemrummet er en forholdsvis vidtgående indsats ift. at få genstartet sin skolegang, hvor den unge som udgangspunkt møder dagligt, og tages ud af egen klasse i en længere periode

Specialundervisning

- Hvor barnet har et specialpædagogisk behov, vurderer skolelederen i tæt dialog med forældrene, om eleven skal have specialundervisning på skolen.
- Hvis eleven har et behov for specialundervisning, der ikke kan dækkes på skolen, indstiller skolelederen eleven til et specialundervisningstilbud i en specialklasse eller på en specialskole, og PPR træffer afgørelsen om specialklasse eller specialskole ud fra en pædagogisk-psykologisk vurdering (PPV).

Modtageklasser for de ældste unge

Internationale unge med bl.a. flygtningebaggrund, som tilflytter Aarhus sent i skoleforløbet får plads i modtagelsesklasse for de ældste elever (trin C og C+ for 9. klasse og trin D for 10. klasse). Der undervises ud fra folkeskoleloven og ministeriets vejledning om 'Organisering af folkeskolens undervisning af tosprogede elever'.

De unge har relativ kort tid i folkeskolen til at tilegne sig det danske sprog samt faglige- og sociale færdigheder. De har derfor behov for en målrettet og helhedsorienteret indsats, der giver forudsætninger for at komme videre i uddannelse og/eller beskæftigelse.

Siden skoleåret 2018/19 kobler et udviklingsprojekt med målet holdundervisning samt almen undervisning i klassen med praktiske forløb på erhvervsuddannelserne. Det giver de unge praksisnær indsigt i det danske uddannelsessystem og uddannelsernes indhold, og mulighed for at beslutte deres fremtidige uddannelsesforløb. Foreløbige tilbagemeldinger tyder for det første på, at indsatsen i samarbejde med erhvervsskolerne kan være en perspektivrig ramme for eleverne tilegnelse af faglige, erhvervsfaglige og sproglige kompetencer. For det andet tyder det på, at det samlede modtagelsestilbud bidrager afgørende til at udvikle de sent ankomne elevers generelle tilværelseskompetencer. Sideløbende med undervisningstilbuddet arbejdes målrettet med inddragelse i forskellige ungdoms- og fritidsmiljøer i samarbejde med foreningsliv og frivillige organisationer. En endelig afrapportering på erfaringer v/ VIA vil foreligge medio 2022.

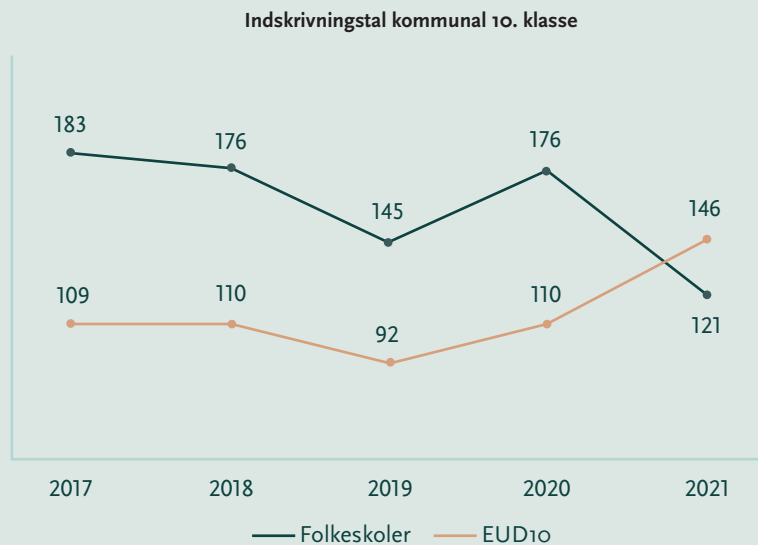
3.6.3. DET KOMMUNALE 10. KLASSESTILBUD

Ovenstående afsnit har primært beskrevet tilbud i relation til 7.-9. klasse. Folkeskoleloven indeholder også et krav om, at kommunen skal tilbyde 10. klasse i henhold til folkeskolelovens bestemmelser. Det betyder, at elever der ønsker alment kommunalt 10. klasse-tilbud i henhold til folkeskolelovens bestemmelser har retskrav på det.

Kommunen skal foruden almen 10. klasse tilbyde et erhvervsrettet 10.-klasseforløb (EUD10). EUD10 er målrettet elever som er motiveret for en erhvervsuddannelse efter 9. klasse, men ikke opfylder erhvervsuddannelsens faglige adgangskrav. Tilbuddet retter sig også mod elever, der er usikre på, om en erhvervsuddannelse er det rette valg. I Aarhus Kommune har EUD10-tilbuddet siden 2015 været varetaget af erhvervsuddannelserne i Aarhus indenfor rammerne af en driftsoverenskomst.

I en årrække har der været en tendens til, at færre elever vælger kommunal 10. klasse i Aarhus Kommune. Samtidig har en stigende andel af eleverne, der vælger 10. klasse har ønsket den erhvervsrettede del (EUD10). Det har givet et betydeligt fald i søgetallene til de almene kommunale 10. klasse-tilbud. Disse tilbud er fordelt på kommunens 10. klassecentre på Tranbjergskolen, Rundhøjskolen og Vestergårds-skolen. Det vurderes, at stigningen i 2020 kan tilskrives ændrede søgningsmønstre under Covid-19.

Fig. 13

Indskrevne pr. 5. september i året. Planlægning, Børn og Unge

De kommunale 10. klasse-tilbud samt EUD10 har i tiltagende grad oplevet at være udfordrede i forhold til de økonomiske og strukturelle rammer for at drive 10. klasse-tilbuddene. Det har gjort det vanskeligt at tilbyde eleverne et attraktivt læringsmiljø. Derfor har Børn og Unge-udvalget drøftet 10. klasse-tilbuddet ad flere omgange i forrige byrådsperiode. Drøftelserne førte i første omgang til en midlertidig tilførsel af midler. Med budgetforliget i 2020 besluttede byrådet at hæve elevtaksten permanent for elever i 10. klasse.

Byrådet besluttede også i budgetforliget i 2020, at Børn og Unge skulle fremsende et forslag om ny struktur og indhold for 10. klasse til beslutning i byrådet i denne byrådsperiode. Dette førte til, at byrådet i budgetforliget i 2021 traf beslutning om, at tilbuddene på de kommunale folkeskoler skal samles på Aarhus TECH med undtagelse af EUD10 og ESAA10 (elitesportslinjen på Rundhøjskolen).

Der er aktuelt nedsat en gruppe med deltagelse af Aarhus TECH, Erhvervsafdelingen og Børn og Unge, som har til opgave at arbejde med udmøntning af beslutningen om placering af det kommunale 10. klasse-tilbud. Børn og Unge-udvalget bliver orienteret og inddraget i en senere sag til udvalget.

I processen omkring 10. klasse blev nogle unge i efteråret 2020 spurgt om, hvad de lægger vægt på i et godt 10. klasse-tilbud. I ungeinddragelsen gav de unge udtryk for følgende, se tekstboks:

” Ungeinddragelse 10. klasse

De unge trives der, hvor der er et relativt afslappet og presfrit miljø – og hvor lærerne har blik for den enkelte elev. I 10. klasse ønsker de unge en anderledes og varieret undervisning, der bryder med den "almindelige" undervisning fra folkeskolen. De lægger vægt på, at 10. klasse er et år, hvor de får mulighed for at prøve at lære på nye og kreative måder. De vil gerne have undervisning, hvor de kommer ud i det omkringliggende samfund og prøver nogle ting af, på en måde som de kan bruge i deres afklaring om fremtiden og uddannelsesvalg.

3.7. UDDANNELSESVEJLEDNING

Det er en del af folkeskolens dannelsesopgave at ruste børn og unge til et bredt uddannelsesvalg. Skolens arbejde med kvalificering af de unges valg suppleres i udskolingen med obligatorisk vejledning ved Ungdommens Uddannelsesvejledning under Sociale Forhold og Beskæftigelse (MSB). Den kollektive vejledning skal - gennem vejledning på skolen via introkurser og brobygning i løbet af udskolingen - understøtte de unges valgparathed ift. ungdomsuddannelse, jf. oversigten nedenfor.

Kollektiv vejledning i 7, 8, 9. og 10. klasse

- Den kollektive vejledning starter i 7. klasse og fortsætter, til eleven har forladt grundskolen. Vejledningen starter med bred information til elever og forældre, og bliver progressivt mere detaljeorienteret frem til eleverne skal træffe et valg om uddannelse i foråret i 9. klasse og 10. klasse. Indhold og timing er afstemt med elevernes øvrige introduktion til ungdomsuddannelserne
- I 8. klasse skal alle elever deltage i obligatoriske introduktionskurser, som er vejlednings- og undervisningsforløb, der skal give eleverne indblik i hverdagen på forskellige ungdomsuddannelser. Der skal introduceres til mindst en erhvervsuddannelse eller erhvervs gymnasial uddannelse. I Aarhus kommer alle elever først klassevis kommer på besøg én dag på en erhvervsuddannelse, og senere besøger de to ungdomsuddannelser, hvor de selv vælger uddannelsesretning
- Alle ikke-uddannelsesparate og uafklarede elever tilbydes i 9. klasse 1-2 brobygningsforløb på en ungdomsuddannelse, hvor de selv vælger retningen
- I 10. klasse skal alle elever på to obligatoriske brobygningsforløb, hvor de selv vælger uddannelsesretningerne
- Som en del af brobygning og introduktionsindsatsen afholdes E-dag med introduktion til erhvervsskolerne. Formålet er at sikre, at alle elever tidligt og inden de skal træffe valg om valg om brobygning, introduktionskurser og uddannelse, præsenteres for EUD på en praksisnær måde. En klassebaseret tilgang bidrager til at nedbryde flertalsmisforståelser (erfaringer viser, at de unges valg er afhængigt af social accept i gruppen (klassen))
- Aarhus Skills, der arrangeres i et bredt samarbejde præsenterer unge i udskolingen for forskellige erhvervsuddannelsesmuligheder på en praksisnær og inspirerende måde gennem med forskellige aktiviteter knyttet til forskellige EUD-uddannelsesretninger
- I forbindelse med Aarhus Skills afholdes uddannelsesmesse (og infomøder på gymnasiale uddannelser) målrettet både elever og forældre. Messen er tilrettelagt, så elever og forældre kan få viden omkring EUD forud for valg af introduktionskurser
- UU koordinerer årligt, at kommunens ungdomsuddannelser afholder Åbent Hus-arrangementer forud for de unges uddannelsesvalg pr. 1. marts

Målrettede vejledningsindsatser

Jf. ovenfor skal unge i risiko for at blive vurderet ikke uddannelsesparat tilbydes individuel målrettet skole- og vejledningsindsats. Alle vejledningssamtaler taler ind i den unges uddannelsesplan. De retter sig mod de kriterier i parathedsvurderingen, som den unge ikke opfylder, og de tager udgangspunkt i, at den unge på den lange bane skal kunne gå i gang med, og færdiggøre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse. Har eleven et højt fravær tales der om, hvad der ligger i den unges fravær, hvem der kan hjælpe, hvordan fravær er et benspænd på den lange bane i forhold til de evt. uddannelsesdrømme og de ønsker den unge har. På tilsvarende vis følges op i forhold til øvrige kriterier på måder, der kobler sig op til uddannelse eller beskæftigelse. Hvor der er behov for individuel handling, følges der op med afsæt i den unge og konteksten. Det kan fx være at tale med skolen om, hvorvidt der skal indkaldes til et netværksmøde, at kontakte elevens forældre, at hjælpe den unge med en særlig praktik, evt. i samarbejde med Ungdomsskole eller erhvervsplaymaker, eller at hjælpe den unge hen på Ungekontakten mv.

Der findes også en række målrettede vejledningsindsatser

- *MOVE-forløbet* under Børn og Unge har til formål at give et fagligt løft til elever i 8. og 9. klasse, der vurderes at være i risiko for ikke at bestå dansk og matematik ved afgangsprøven i 9. klasse. Der er både fokus på udvikling af elevernes faglige niveau og på deres alsidige personlige kompetencer. MOVE-forløbet løber over fem dage og gennemføres af camp-uddannede medarbejdere fra UNO Fritidscenter i samarbejde med faglærere fra skolerne og personale fra fritids- og ungdomsskoleområdet. Forældrene inddrages i deres barns forløb og der sker en systematisk overlevering til elevernes skole sammen med eleven
- *Ung i Erhverv* er et praktikforløb tilpasset unge, der i kortere eller længere perioder trænger til at få et afbræk i skolens hverdag og blive klogere på arbejdslivet i en virksomhedspraktik. Ung i Erhverv er et tilbud under UngiAarhus NORD og sker i et samarbejde med de lokale skoler
- *Mind your own business (MYOB)* er et program målrettet unge drenge fra udsatte boligområder. Efter tidligere at have afprøvet programmet genoptager Fritidscenter Samsøgade-Møllevang i UngiAarhus ØST efter sommerferien MYOB. Her tilbydes 12 unge en plads i det 8 mdr. lange forløb. På MYOB-programmet skal de etablere egen virksomhed, producere eget produkt samt markedsføre og sælge det. Deres forretningstalant vil komme på prøve, de vil tilegne sig basale forretnings-færdigheder, og de vil blive udfordret i og motiveret til at tage ansvar og nå et defineret mål. De unge sparres og støttes i forløbet af en mentorvirksomhed fra dansk erhvervsliv og frivillige venturepiloter fra civilsamfundet

4

Tilbud og indsatser efter folkeskolen, der understøtter at unge påbegynder og fastholdes i uddannelse eller beskæftigelse

4.1.

DEN KOORDINEREDE UNGEINDSATS

Den nationale målsætning om, at flere unge skal gennemføre ungdomsuddannelse er beskrevet i afsnit 1. Langt de fleste unge kommer godt videre i uddannelse, jf. afsnit 2. Men en mindre gruppe påbegynder eller fastholder ikke en almen ungdomsuddannelse. Dette afsnit beskriver en række indsatser, der sigter på at bringe disse unge godt videre i uddannelse eller beskæftigelse. Tilbud til disse unge efter grundskolen er i Aarhus primært forankret i Sociale Forhold og Beskæftigelse.

Alle kommuner skal have en sammenhængende ungeindsats (KUI). I Aarhus er indsatsen forankret i Unge, Job og Uddannelse (UJU) under Sociale Forhold og Beskæftigelse. UJU koordinerer på tværs af uddannelses-, beskæftigelses- og socialområdet for unge under 25 år uden en ungdomsuddannelse, og skal gøre dem parate til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse. Den sammenhængende ungeindsats har et særligt ansvar for de unge i overgangen mellem tilbud, så det sikres, at der hele tiden følges op på, at den unge er på vej mod uddannelse eller job.

Unge, Job og Uddannelse arbejder sammen Børn og Unge, byens ungdomsuddannelser, FGU Aarhus (se tekstboksen nedenfor), erhvervslivet, frivilligområdet og foreningslivet om at fjerne de barrierer, der kan gøre det vanskeligt for unge at gennemføre en uddannelse eller finde og fastholde et job.

Der har gennem en årrække været et tæt samarbejde om fastholdelse af unge i ungdomsuddannelser. Alle unge følges indtil gennemført ungdomsuddannelse, eller indtil de bliver 25 år. Ifølge KUI-loven (tidligere vejledningsloven) har ungdomsuddannelserne desuden pligt til at underrette, når en ung afbryder eller er risiko for at afbryde sin ungdomsuddannelse.

Der er tale om et tæt koordineret samarbejde mellem UJU og alle ungdomsuddannelser om unge i risiko for at afbryde. Det formaliserede samarbejde sker gennem de såkaldte "bekymringsmærker" (§ 12 c i 'Bekendtgørelse af lov om kommunal indsats for unge under 25 år'). Uddannelsesinstitutionerne skal underrette elektronisk, hvis det vurderes, at unge er i overhængende risiko for at afbryde deres forløb på en ungdomsuddannelse. Der arbejdes ud fra udgangspunktet om, at der ikke afbrydes inden bekymringsmærke. Ved modtagelse af et bekymringsmærke skal den kommunale ungeindsats hurtigst muligt, og senest inden for tre arbejdsdage, indlede samarbejde med uddannelsesinstitutionen og den unge (samt forældrene, hvis den unge er under 18) om fastholdelse i den igangværende uddannelse.

Der pågår desuden et systematisk samarbejde mellem UJU og PPR og folkeskole (med forudgående gennemgang af elever) med henblik på at sikre en god overgang til ungdomsuddannelserne.

UJU har tilknyttet en kontaktvejleder til hver af byens erhvervsuddannelser og Aarhus Akademi (HF). Kontaktvejlederne varetager samarbejdet om bekymringsmærker og fungerer som ungdomsuddannelsernes indgang. På byens gymnasier er det den unges vejleder fra grundskolen/distriktet omkring grundskolen, der varetager kontaktvejllederfunktionen.

UJU iværksætter vejledning for alle unge, der ikke er i ungdomsuddannelse.

Tekstboksen beskriver en række tilbud målrettet unge, der ikke er i ungdomsuddannelse.

FGU

(Forberedende Grund Uddannelse) er det primære tilbud for unge, der efter 10. kl. ikke kan på begynde en ungdomsuddannelse. FGU har et spor, AGU, primært med undervisning mhp. erhvervsuddannelse eller gymnasium/HF og to spor primært med praksis, EGU og PGU, mhp. job eller erhvervsuddannelse. Elevgruppen har en overvægt af unge med svag socio-økonomisk baggrund (herunder unge med kort opholdstid i Danmark), unge der er vurderet ikke uddannelsesparate med lave faglige resultater, unge med baggrund i specialundervisning og unges med risikofaktorer ift. psykiatri, kriminalitet og anbringelser. Aktuelt betyder lav ledighed samlet set en mere udsat målgruppe på FGU, og en begrænset visitering til EGU-sporet.

STU

(Særligt Tilrettelagt Uddannelse) er en individuelt tilrettelagt uddannelse med undervisning, træning og praktiske aktiviteter, herunder praktik i virksomheder. Forløbet skal styrke personlige, sociale og faglige kompetencer, og ruste til at deltage i voksenlivet og eventuelt påbegynde en uddannelse eller komme i beskæftigelse. En særligt tilrettelagt uddannelse (STU) tilpasses den enkeltes behov, kvalifikationer, modenhed og interesser. Der undervises på efterskoler, højskoler, frie fagskoler, produktionsskoler, erhvervsskoler, daghøjskoler, værksteder og andre institutioner. STU skal også indeholde praktiske aktiviteter, herunder praktik i virksomheder og institutioner, der bidrager til at opfylde målene i den unges uddannelsesplan, og giver den unge mulighed for at afprøve tilknytning til arbejdsmarkedet.

Karrieretoget

– er et tilbud i Børn og Unge under Ungdomsskolen. Tilbuddet er for unge under 18 år, der har afbrudt en ungdomsuddannelse og er på vej mod en genstart. Gennem undervisning og projektarbejde i fagene dansk, matematik, engelsk og samfundsfag på gymnasialt niveau rustes de unge fagligt til en ny uddannelsesstart. Der arbejdes derudover med livsmestring og evnen til fx at fremlægge foran andre. Dertil tilbydes læse- og studieteknikker samt studieplanlægning som en del af uddannelsesforløbet. Karrieretoget er karakter- og eksamensfrit miljø.

Målsætningen om, at flere unge skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse er beskrevet i afsnit 1. I afsnit 2 er det beskrevet, at søgningen - både i Aarhus og på landsplan - er stagnerende. Den indsats, der er besluttet med budget 2021 er beskrevet i afsnit 3.

Målsætningen vedrører overgang til erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen. Den samlede indsats for, at flere unge vælger en erhvervsuddannelse, har også fokus på de ældre unge. Både unge, der (helt eller delvist) har gennemført en gymnasieuddannelse og de unge, der ikke er kommet videre folkeskolen.

Overgang til ungdoms- uddannelse i Aarhus Kommune

Børn og Unge-udvalget

Den 10. august 2022

Oplæggets indhold

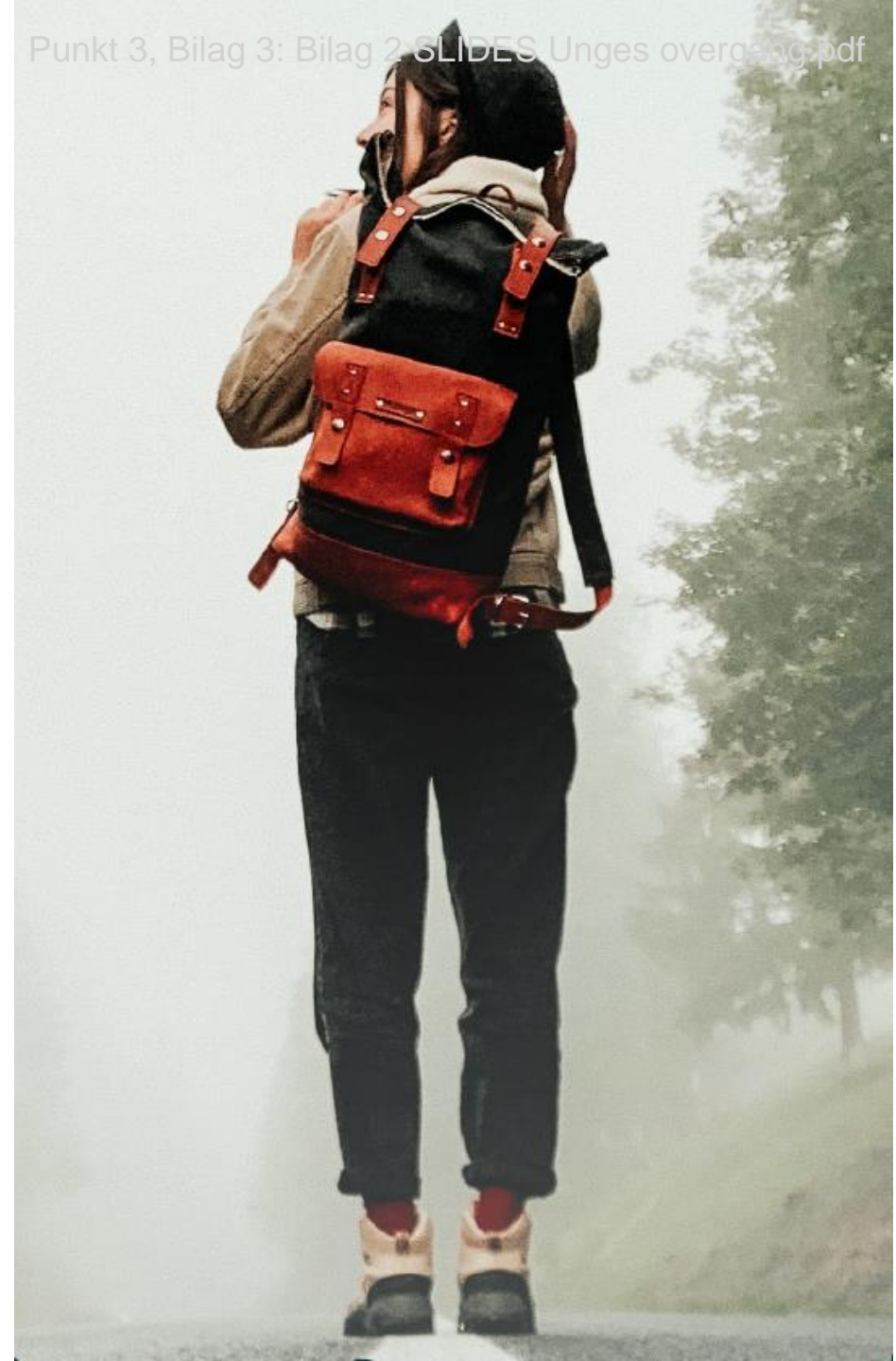
1. De uddannelsespolitiske målsætninger

Status – se også baggrundsnotat

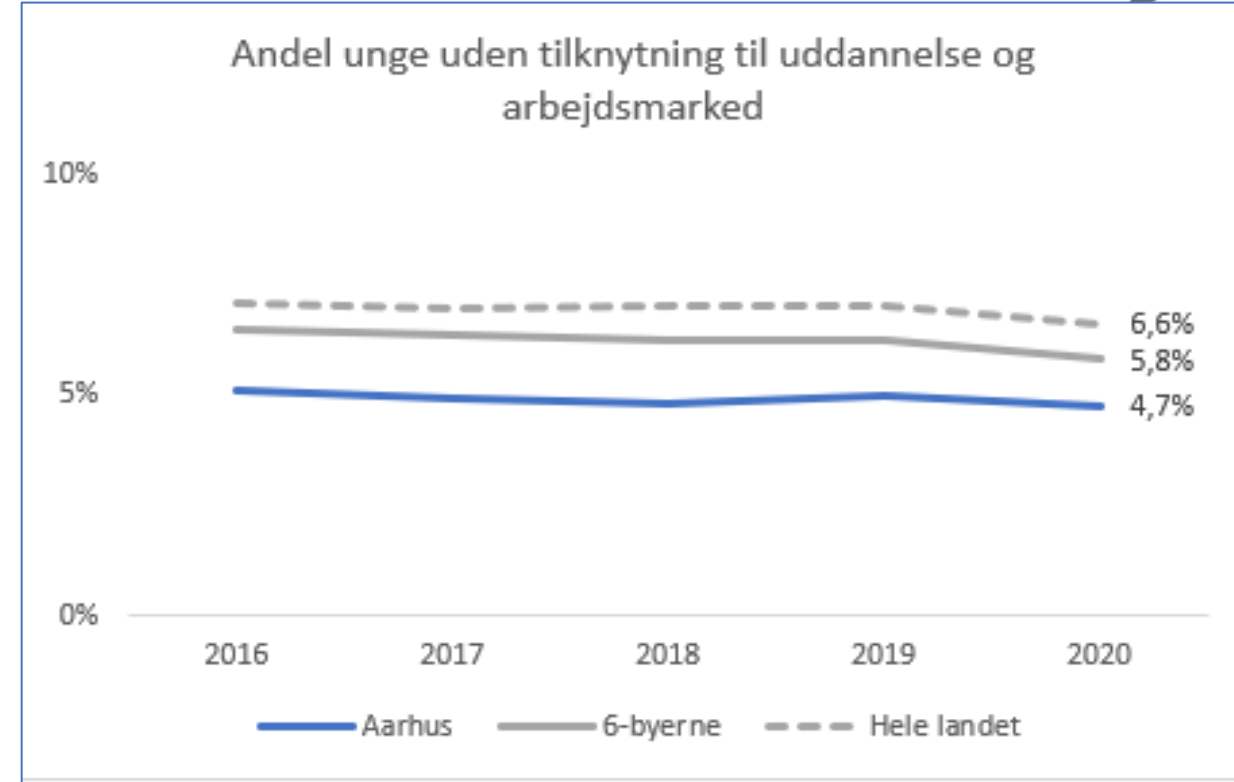
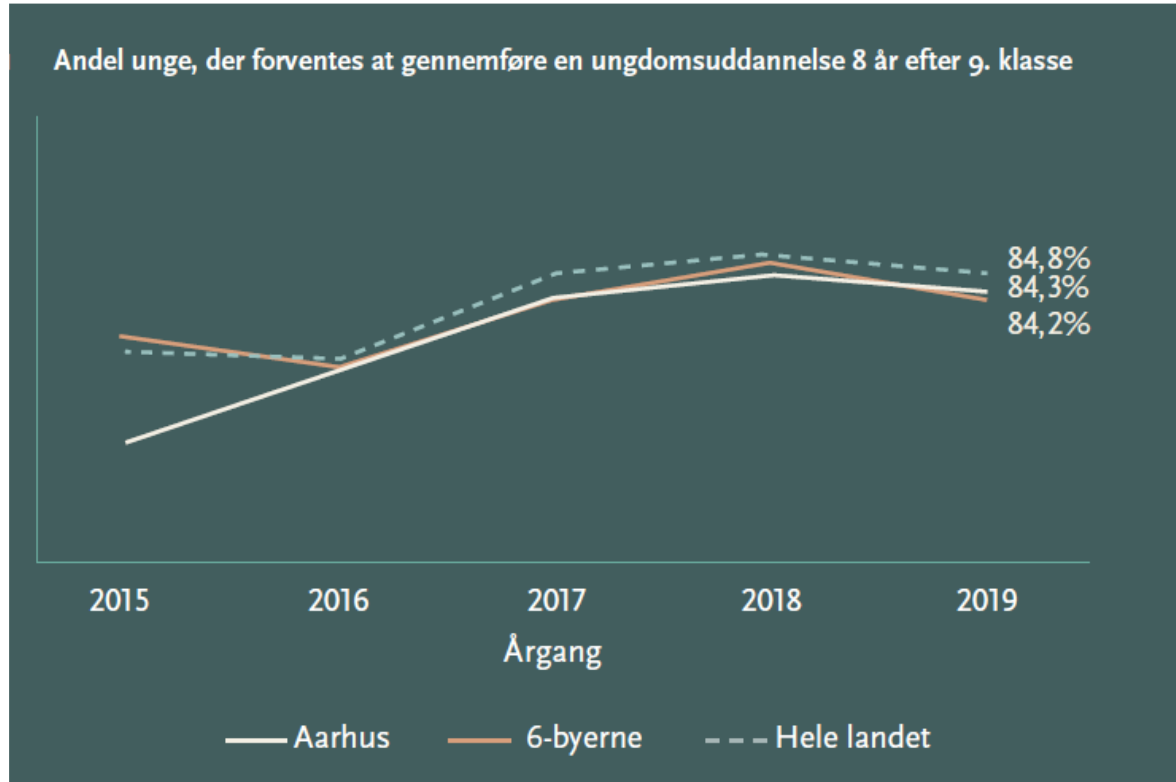
2. Hvad betinger de unges valg - og hvad betyder det for hvordan vi skal arbejde

3. Eksempler på aktuelle sager og temaer

Nedslag på sager og temaer, der rækker ind i denne byråds- og udvalgsperiode

Uddannelsespolitiske målsætninger 90/10 pct.

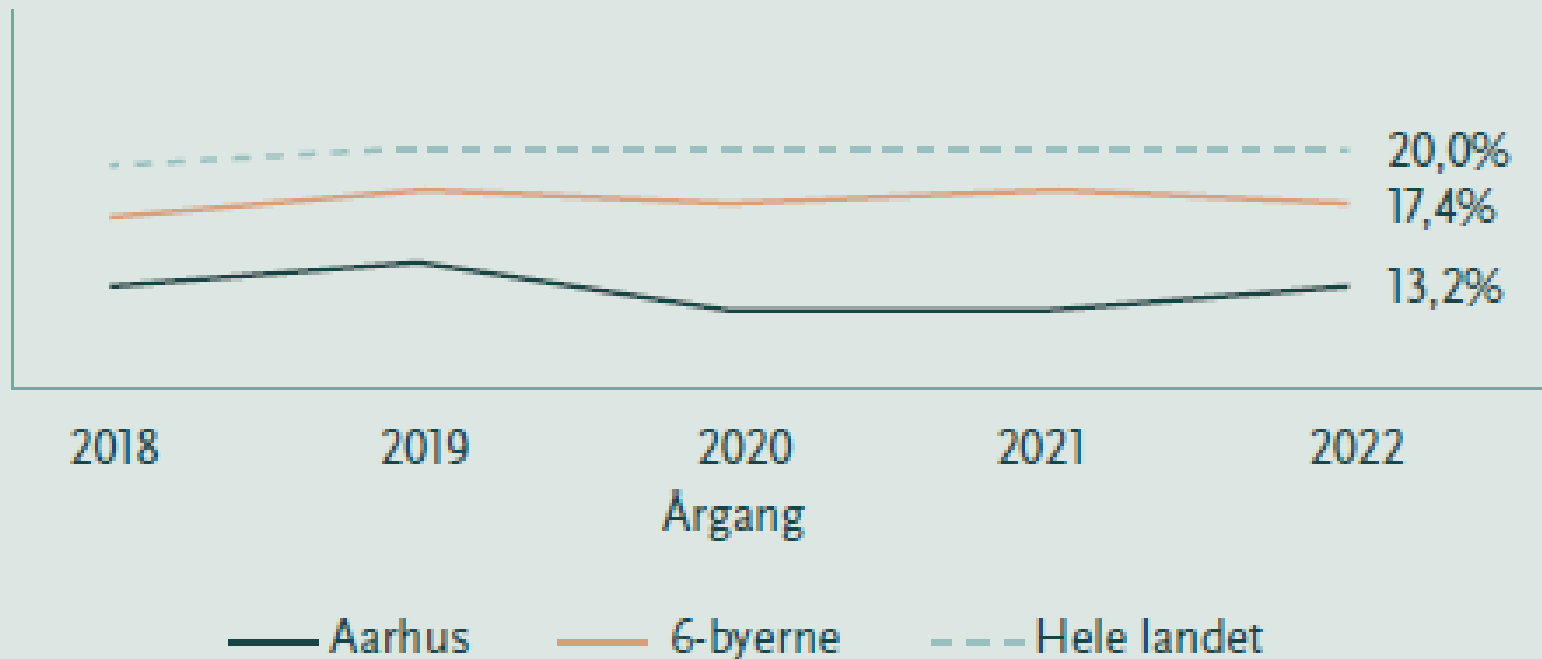
85 pct af en årgang skal have gennemført mindst en ungdomsuddannelse 8 år efter 9. klasse i 2025 stigende til 90 pct. i 2030

Andelen af unge op til 25 år, der ikke er i gang med uddannelse eller arbejde skal halveres inden 2030

Uddannelsespolitiske målsætninger - EUD

Andel unge, der har søgt en erhvervsuddannelse efter 9. eller 10. klasse

National målsætning:

Mindst 25 pct. skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. kl. i 2020 stigende til minimum 30 pct. i 2025

Måltal for Aarhus Kommune:

15 pct. skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. kl. i 2020 stigende til 18,8 pct. i 2025 og 22,5 pct. i 2030.

Hvad betinger unges valg?

- Billeder af uddannelse, arbejde og 'mig selv' starter tidligt (fx *L. S. Gottfredson*)
- Unges uddannelsesvalg ligger fast allerede i 8. kl. (*EVA, 2022*)
- Uddannelsesvalget er også en proces, hvor børn og unge skal gøre egne erfaringer med uddannelse og arbejde (*Randi Skovhus, 2022*)
- Læringsorienteret vejledning – fx forlagt undervisning og praktik - giver større sandsynlighed for, at unge deltager i (erhvervs)-uddannelse (*'Udsyn i udskolingen', DPU, 2021*)

Eksempler på aktuelle sager og temaer

Nedslag på sager og temaer, der rækker ind i denne byråds- og udvalgsperiode

- *Formativ feedback*
- *En mere motiverende udskoling*
- *Flere unge vælger en erhvervsuddannelse*
- *10. kl. – (et selvstændigt punkt i udvalget)*

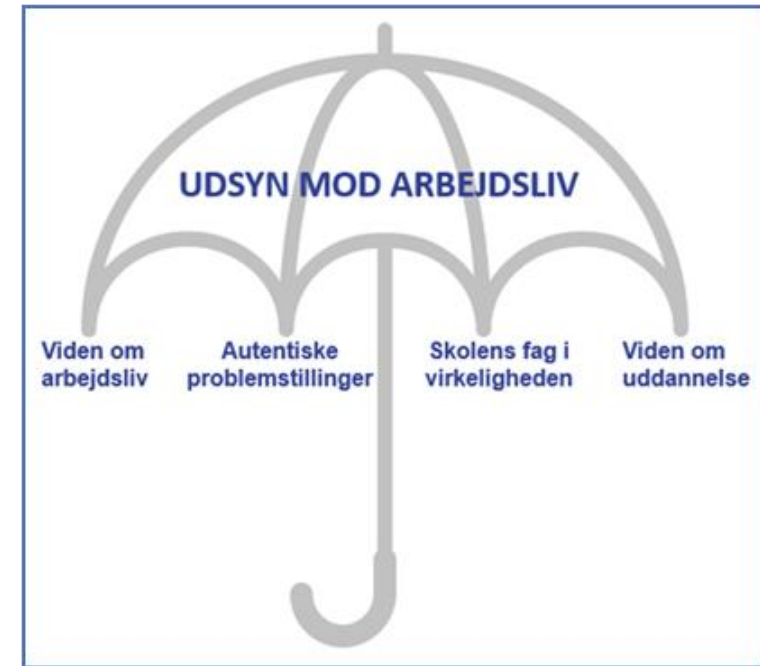
Flere unge vælger eud og mere motiverende undervisning

En række byrådsbeslutede indsatser, herunder

- Styrket skolevirksomhedssamarbejde
- Obligatorisk tilbud om erhvervspraktik
- Styrket samarbejde skoler / erhvervsuddannelser om mere praksisnær undervisning

En samlende tilgang...

Forklæde

23. maj 2022

Side 1 af 1

Introduktion til overgang til ungdomsuddannelse

Til: Børn og Unge-udvalget

Udvalgs møde: den 10. august 2022

1. Baggrund

Som led i det nye Børn og Unge-udvalgs introduktionsprogram introduceres udvalget til udvalgte emner/områder. På udvalgs mødet den 10. august 2022 er der dagsordensat et introtema om overgang til ungdomsuddannelse.

Introduktionen skal give udvalgsmedlemmerne et overordnet overblik, der giver udvalgsmedlemmerne de bedst mulige forudsætninger for at behandle kommende budgettemaer, byrådsindstillinger og de øvrige sager, der knytter sig til dette område ift. Børn og Unge.

2. Forberedelse til mødet

I bilag 1 vedlægges en skriftlig introduktion til overgang til ungdomsuddannelse. Materialet er opbygget således:

- Målsætninger og status på unges overgang til ungdomsuddannelse
- Indsatser og tilbud i udskolingen, der styrker unges forudsætninger for overgang til ungdomsuddannelse
- Indsatser og tilbud efter folkeskolen, der understøtter at unge påbegynder og fastholdes i ungdomsuddannelse eller beskæftigelse

Bilaget supplerer tidligere oplæg på skole-, fritids- og specialområdet med fokus på særlige forhold omkring unges overgang til ungdomsuddannelse. Dels alment og dels i forhold til unge, der er udfordrede i overgangen til uddannelse. Det kan således tjene som et overblik, der kan give inspiration til at dykke nærmere ned i emnerne efter behov fremover.

Ud over introduktionsmaterialet vedlægges det oplæg, som indleder drøftelsen på udvalgs mødet v. sektionsleder Elin Poulsen (PUF).

3. På mødet

Disposition for punktet om introtema:

- Oplæg om overgang til ungdomsuddannelse ved Pædagogik, Undervisning og Fritid (PUF) ca. 10 min
- Herefter er der mulighed for spørgsmål fra udvalgsmedlemmerne.

Bilag

Som bilag vedlægges:

- Bilag 1. Introduktionsmateriale til unges overgang til ungdomsuddannelse.
- Bilag 2. PowerPoint-præsentation om unges overgang til ungdomsuddannelse

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

Fritid, Uddannelse og Forebyggelse

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 41 85 90 56

Direkte telefon: 40 12 44 59

Direkte e-mail:
jcal@aarhus.dk

Sag:
Sagsbehandler:
Marina Stannov
Daniel Wilson
Jesper Callesen
Christina Højlund
Anne Gaarde Fisker